

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH NA LATA 2008 – 2015**

PADEW NARODOWA 2008

Spis treści:

I. <u>WSTĘP.</u>	3
II. <u>CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY PADEW NARODOWA NA LATA 2008 – 2015</u>	7
III. <u>INFORMACJE O GMINIE PADEW NARODOWA.</u>	10
1. INFORMACJE OGÓLNE.	10
2. WALORY TURYSTYCZNE.	13
3. LUDNOŚĆ GMINY PADEW NARODOWA	14
4. PRZEJAWY AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY PADEW NARODOWA.	19
5. SYSTEM OŚWIATY W GMINIE PADEW NARODOWA.	20
6. SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ W GMINIE PADEW NARODOWA.	22
IV. <u>SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE PADEW NARODOWA.</u>	24
1. OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ – PROBLEMY SPOŁECZNE I ICH IDENTYFIKACJA.	35
2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE DOKONANA NA WARSZTATACH SPOŁECZNYCH.	57
3. ANALIZA SWOT	58
4. ANALIZA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO.	60
5. PODSUMOWANIE	61
V. <u>WIZJA.</u>	62
VI. <u>CELE.</u>	63
VII. <u>MONITORING I WDRAŻANIE.</u>	68

I. WSTĘP.

Strategia to długotrwały i spójny plan działań zmierzających do łagodzenia istniejących napięć, zapobiegania powstawaniu nowych oraz przeciwdziałania pogłębianiu lub pojawianiu się przejawów takiego zróżnicowania społecznego, które staje się hamulcem postępu społecznego. Strategia jest odpowiedzią na brak działań w niektórych dziedzinach życia publicznego. Sam termin „strategia” jest też synonimem między innymi takich określeń jak: sposób, opcja, metoda, droga postępowania. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorców interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (polepszenia) tych stanów rzeczy (zjawisk) w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Prace nad Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2006-2015 zostały rozpoczęte w połowie roku 2006. Stworzenie takiej strategii, zresztą nie tylko dla Gminy Padew Narodowa, wymusiły przepisy prawa, a dokładnie ustawy art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. W kwestii stworzenia dobrej strategii odnoszącej się do występujących w Gminie różnych problemów społecznych, nie bez znaczenia pozostaje szereg innych unormowań prawnych mających wpływ na kształt i konstrukcję dokumentu, a co za tym idzie sposobu i jakości rozwiązywania zadań społecznych w przyszłości.

Do innych unormowań należy zaliczyć:

1. Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
3. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 z późn. zm.),
4. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.).

5. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz.1493).
6. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 Nr 115, poz. 728 z późn. zm.).
7. Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
8. Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 Nr 14, poz. 92).

Złożoność i różnorodność problemów społecznych w Gminie Padew Narodowa, wymuszać będzie przy realizacji celów strategii konieczność odwoływania się do szeregu innych norm i aktów prawnych zarówno z zakresu ochrony zdrowia jak i oświaty, edukacji, budownictwa socjalnego.

Treść strategii wpisuje się w szereg działań podejmowanych na szczeblu krajowym – rządowym, a także na szczeblu europejskim. Przykładem może być stworzenie Narodowej Strategii Integracji Społecznej dla Polski będącej odpowiedzią na przystąpienie Polski do „Wspólnotowego programu na rzecz walki z wykluczeniem społecznym na lata 2002-2006”. Przy opracowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych zostały wzięte pod uwagę również dokumenty programowe akcentujące konieczność zapewnienia porozumienia i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, pozarządowych, a także sektora prywatnego. Niezbędne jest również działanie w partnerstwie z osobami podlegającymi wykluczeniu społecznemu. Do dokumentów tych można zaliczyć: Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 – 2013, Sektorowy Program Operacyjny Rozwoju Zasobów Ludzkich.

W polityce społecznej istnieją zasady, które są tożsame z wartościami społecznymi i którymi powinny się kierować podmioty polityki społecznej dla osiągnięcia podstawowego celu, jakim jest zaspakajanie potrzeb. Zasadami najczęściej stosowanymi w polityce społecznej, będącymi fundamentem budowania społeczności lokalnej uwolnionej od problemów społecznych, są:

- zasada samopomocy – przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych; zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup;
- zasada przezorności – oznacza, że bezpieczeństwo socjalne jednostki nie może być tylko efektem świadczeń ze strony społeczeństwa, ale wynikać powinno także z odpowiedzialności człowieka za przyszłość własną i rodziny;
- zasada solidarności społecznej – najczęściej rozumiana, jako przenoszenie konsekwencji, niekiedy utożsamiana z solidaryzmem społecznym, oznaczającym wyższość wspólnych interesów członków społeczeństwa nad interesami poszczególnych klas lub warstw;
- zasada pomocniczości – oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb; w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa;
- zasada partycypacji – wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie;
- zasada samorządności – stanowi realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, a wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów;
- zasada dobra wspólnego – przejawia się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne;
- zasada wielosektorowości – polega na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Z wymienionych powyżej zasad wynikają podstawowe cele, które powinny kształtować politykę społeczną w danym środowisku lokalnym. Są to przede wszystkim:

- dążenie do polepszenia statusu materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup społeczeństwa zaliczanych do najłabszych z punktu widzenia ekonomicznego i socjalnego;
- prowadzenie bieżących działań osłonowych;
- identyfikowanie zagrożeń społecznych zanim się pojawią;
- działania mające na celu dorównania do wszelkich standardów unijnych i międzynarodowych

Założenia wspólnej polityki społecznej Unii Europejskiej sprowadzają się do działań związanych z polepszeniem warunków życia, kształcenia, pracy, zapewnienia powszechności prawa do zatrudnienia i kształcenia, a także stworzenia systemu zabezpieczenia społecznego. Mając na uwadze fakt przystąpienia Polski do Wspólnoty Europejskiej, zasadnym jest, iż powyższe wartości stały się podstawą budowy dokumentu ukazującego lokalne problemy społeczne i sposoby ich rozwiązywania.

Świadomość ich istnienia oraz różnorodność i złożoność ludzkich potrzeb, zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania zmierzających do ograniczenia ich występowania.

Diagnoza problemów lokalnych w niniejszej strategii została opracowana na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, statystyk gminnych z ostatnich 4 lat oraz danych makroekonomicznych Głównego Urzędu Statystycznego. Strategia powstała z wykorzystaniem partycypacji społecznej (udział społeczności w wypracowaniu założeń do strategii). Odbyły się warsztaty planowania strategicznego z udziałem zewnętrznego moderatora. W budowie strategii brał również udział zespół ds. aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powołany zarządzeniem Wójta Gminy Padew Narodowa.

II. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY PADEW NARODOWA NA LATA 2008 – 2015

Cel opracowania strategii:

Strategia, jako dokument, określa kierunki rozwoju Gminy Padew Narodowa w sferze zarówno społecznej jak i gospodarczej, jest elementem stymulującym rozwój. Pozwala dokonać podziału, hierarchizacji działań na te najważniejsze i najbardziej pilne. Posiadanie zaktualizowanej strategii daje Gminie Padew Narodowa większe szanse na wspólne działania z różnymi podmiotami zewnętrznymi. Ponadto posiadanie zaktualizowanego dokumentu w postaci strategii rozwiązywania problemów społecznych jest podstawą do szukania dodatkowych środków finansowych z funduszy europejskich.

Proces budowy strategii:

Głównym założeniem przed przystąpieniem do prac nad aktualizacją strategii było ich uspołecznienie, a więc poczynienie działań na rzecz zaangażowania w pracę przedstawicieli społecznych, przedstawicieli władz samorządowych, organizacji społecznych, grup społecznych (tych formalnych i nieformalnych), a także lokalnych liderów.

Metoda opracowania strategii:

W opracowaniu aktualizacji strategii zastosowano metodę, którą można nazwać ekspercko – partnerską. Przemawiają za tym następujące argumenty:

- aktualizacja została dokonana pod okiem eksperta przy współudziale mieszkańców Gminy Padew Narodowa, pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych, lokalnych liderów społecznych, a także, powołanego zarządzeniem Wójta Gminy, zespołu ds. Aktualizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
- zostały przeprowadzone warsztaty strategiczne z udziałem społeczności, lokalnych liderów, przedstawicieli organizacji społecznych, na których zostały nakreślone potrzeby społeczne gminy.

Zakres i przedmiot opracowania strategii:

Zaktualizowana strategia obejmuje problemy na podstawie, których można stworzyć zarówno długofalowe jak i krótkofalowe plany działania. Przedmiot opracowania obejmuje teren całej Gminy Padew Narodowa w granicach administracyjnych.

Horyzont czasowy strategii:

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dotyczy lat 2008 – 2015, a więc obejmuje cele dla realizacji, których przeznaczony jest niespełna 7 lat.

Od przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006 – 2015 minęło 2 lata. Strategia jest dokumentem wymagającym ciągłego monitoringu i aktualizacji. Przemawiają za tym pojawiające się zmiany w sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy i wszelkie zjawiska temu towarzyszące, jak chociażby sytuacja i warunki życia mieszkańców. Stworzenie dobrego planu rozwoju wymaga trafnego zdiagnozowania potrzeb lokalnych społeczności, określenia mocnych i słabych stron Gminy.

Określenia potrzeb mieszkańców nie można było dokonać bez ich udziału. Oni sami niejako są autorami zapisów aktualizacji strategii. W sprawach, które bezpośrednio ich dotyczą, stają się ekspertami, co daje im upoważnienie do współudziału w procesie aktualizacji zapisów strategii. Sytuacja taka powoduje, że społeczność jest silniej zmotywowana do wdrożenia w życie zaktualizowanego dokumentu, staje się naturalnym jego rzecznikiem.

Sama aktualizacja strategii to proces społeczny angażujący społeczność z różnych środowisk, a produktem, którego jest dokument. Aktualizacja ta polegała na:

- zaangażowaniu liderów lokalnych reprezentantów społeczności lokalnych terenu gminy oraz przedstawicieli Urzędu Gminy i podległych mu jednostek organizacyjnych w prace nad aktualizacją;
- przeprowadzeniu wśród mieszkańców gminy konsultacji społecznych w formie spotkań z mieszkańcami gminy;
- uczestnictwo liderów, reprezentantów w warsztatach społecznych aktualizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, i przygotowywanie wniosków do następnych spotkań;
- udziale moderatora w warsztatach, który kreował ich przebieg;

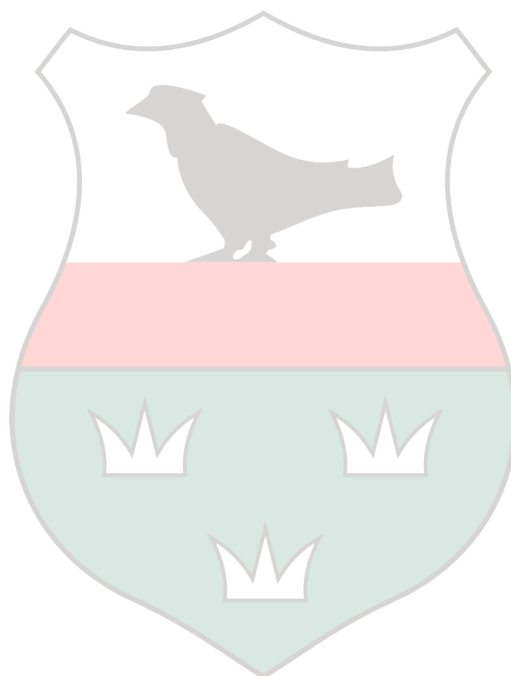
W dniu 30 marca 2008 roku zarządzeniem Wójta Gminy Padew Narodowa nr 17/08 został powołany zespół do spraw zaktualizowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w skład, którego weszły następujące osoby:

1. Dariusz Rzeźnik
2. Ewa Pańczyk

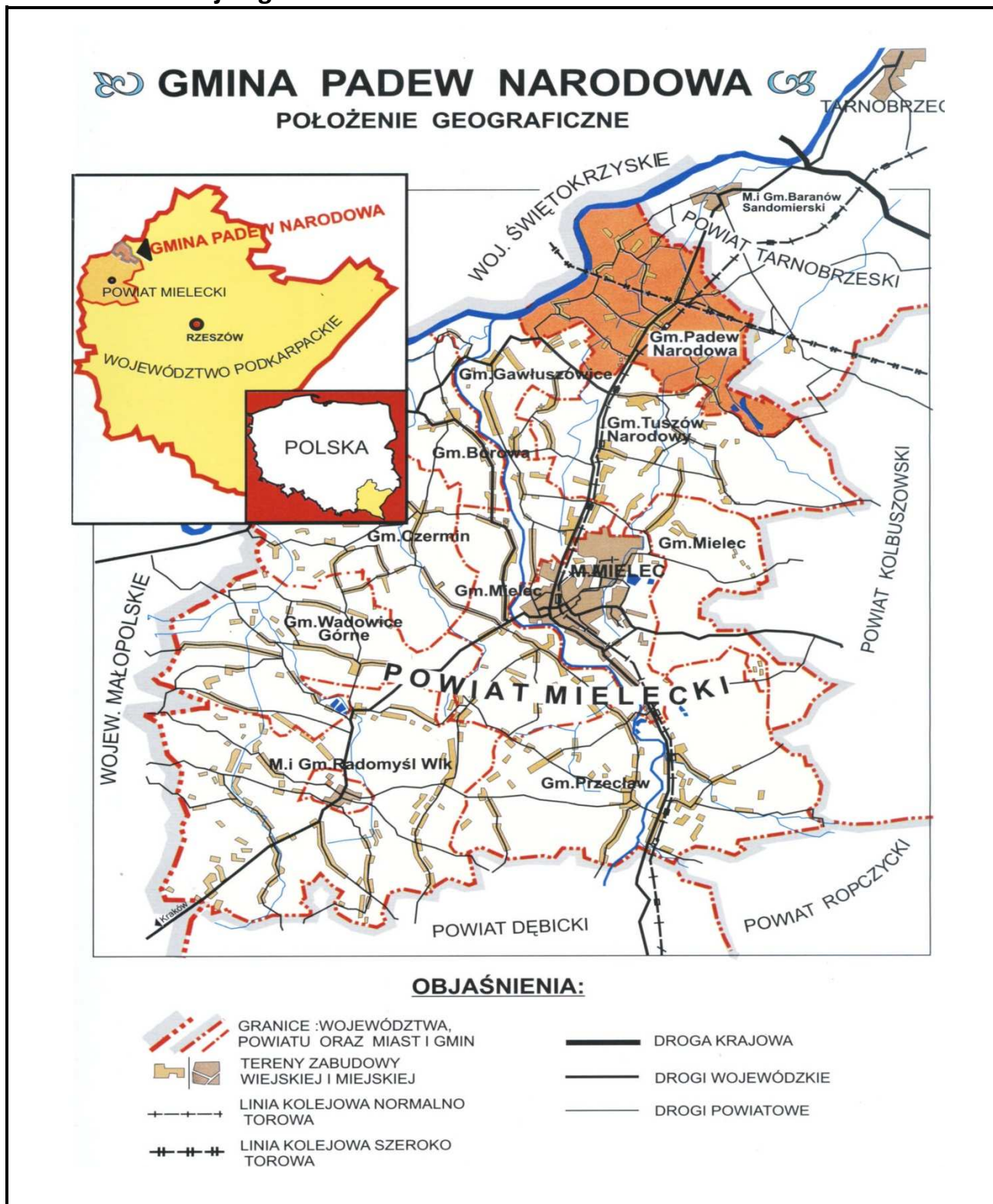
3. Józef Durda
4. Teresa Borowiec
5. Józef Pipała

Zadaniem zespołu były prace nad wprowadzeniem zmian w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Padwi Narodowej na lata 2006 – 2015 uchwalonej Uchwałą Nr III/9/06 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2006 roku, a także stworzenie ostatecznej aktualnej wersji dokumentu.

III. INFORMACJE O GMINIE PADEW NARODOWA.

1. Informacje ogólne.

Opracowanie: Stefan Majewski 1999 rok

Gmina Padew Narodowa leży w Kotlinie Sandomierskiej w granicach administracyjnych powiatu mieleckiego, w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego. W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Babule, Domacyny, Kęblów, Padew Narodowa, Piechoty, Pierzchne, Przykop, Rożniaty, Wojków, Zachwiejów, Zaduszniaki, Zarównie. Sąsiaduje z gminami Tuszów Narodowy i Gawłuszowice w powiecie mieleckim, Baranów Sandomierski w powiecie tarnobrzeskim i Cmolas w powiecie kolbuszowskim.

Atutem rozwojowym Gminy niewątpliwie jest fakt położenia jej w obszarze podwyższonej aktywności społeczno – gospodarczej, rozciągającym się od Tarnobrzega i Stalowej Woli poprzez Mielec do Dębicy, wzdłuż drogi wojewódzkiej Nagnajów – Dębica oraz linii kolejowej Rozwadów – Dębica. Gminę Padew Narodowa przecina również szerokotorowa Linia Hutniczo – Siarkowa, które ma duże znaczenie przy rosnącej współpracy gospodarczej z Ukrainą. Ponadto Gmina Padew Narodowa leży w zasięgu oddziaływania dwóch ośrodków subregionalnych Mielca i Tarnobrzega, co znacznie wzbogaca jej możliwości rozwoju przestrzenno – gospodarczego, a przez to również i społecznego.

Padew Narodowa jest gminą o funkcji rolniczej z podstawowym działem produkcji roślinnej i słynie głównie z uprawy ziemniaka wczesnego. Dodatkowo gmina posiada elementy funkcji produkcyjno- przemysłowej.

Według danych Urzędu Gminy powierzchnia obszaru całej gminy wynosi 7055ha. Liczba ludności gminy wynosi 5473 osób¹. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosiła 78 osób/km². Największą gęstość zaludnienia posiada siedziba gminy – Padew Narodowa (123 osoby/km²) natomiast najmniejszą posiada wieś Babule (32 osoby/km²).

Gmina robi wrażenie bogatej, z murowanymi domami i pięknymi, zadbanymi ogrodami kwiatowymi i warzywnymi. W ostatnim czasie wzbogaciła się o wiele kilometrów nowych asfaltowych dróg.

Na terenie Gminy Padew Narodowa funkcjonuje:

- Urząd Gminy
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Gminny Ośrodek Kultury
- Gminna Publiczna Biblioteka

¹ Stan na dzień 30.11.2008

- Punkt przedszkolny „PROMYCZEK”
- 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
- Małe i średnie przedsiębiorstwa zarejestrowane w gminie.
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza wraz z 4 filiami
- Publiczne Gimnazjum im. Franciszka Krempy
- Posterunek Policji
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Padwi Narodowej
- Gabinety Stomatologiczne w liczbie dwóch
- NZOZ Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy im. Św. Ojca Pio w Roźniatach
- Stowarzyszenie Rozwój Gminy Padew Narodowa
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” w Padwi Narodowej
- Kapela ludowa „Padewianie”

Na terenie Gminy znajdują się 4 parafie rzymsko-katolickie:

- Parafia Rzymsko-Katolicka Świętego Antoniego z Padwy w Padwi Narodowej;
- Parafia Rzymsko-Katolicka w Zachwiejowie
- Parafia Rzymsko Katolicka w Domacynach
- Parafia Rzymsko Katolicka w Gawłuszowicach (obejmuje swym zasięgiem jedno sołectwo Gminy Padew Narodowa – Roźniaty)

Ponadto, mieszkańcy gminy Padew Narodowa, znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z instytucji i placówek, znajdujących się poza gminą:

- Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu.
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Mielcu.
- Dom Pomocy Społecznej w Mielcu
- zakłady pracy (państwowe i prywatne) np. Mielec, Tarnobrzeg.
- PCK Oddział w Mielcu.
- Schronisko im. Brata Alberta w Mielcu.
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mielcu.
- Sąd Okręgowy i Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu

2. Walory turystyczne.

Obok dużego potencjału ludzkiego i gospodarczego Gmina Padew Narodowa posiada też pewne walory turystyczne. Do najbardziej atrakcyjnych terenów Gminy Padew Narodowa należą północne i południowo – zachodnie obszary gminy położone w dolinie Wisły, oraz lesiste obszary południowo – wschodniej części gminy. Szczególnie malowniczo wyglądają piaszczyste ławice pojawiające się w korycie rzeki. Część z nich zupełnie pozbawiona roślinności inne zaś cechuje duży stopień sukcesji roślinnej. Równinne tereny rzeczne porozcinane są licznymi starorzeczami. Jako ciekawostkę można wskazać, iż wiele z nich efektownie porasta. Szczególnie w okresie kwitnienia malowniczo wyglądają zbiorowiska „lilii wodnych”. Nierzadko towarzyszy im osobliwa, objęta ochroną roślina – salwinia pływająca. Niewielką połąć w południowo – wschodniej części gminy zajmują tereny leśne stosunkowo dużego kompleksu leśnego wraz z systemem kilku dużych stawów hodowlanych. Część z nich porasta tworząc doskonałe warunki dla bytowania licznych gatunków ptactwa. Część tych terenów zostało objętych strefą chronioną i włączonych do obszaru „Natura 2000”. W tym miejscu należy również wspomnieć o paru pomnikach przyrody w postaci drzew (dęby szypułkowe, wiąz szypułkowy, sosna wejmutka).

W Gminie Padew Narodowa znajdują się również obiekty wpisane do rejestru zabytków, np. cmentarz parafialny w Padwi Narodowej, kościół parafialny w Padwi Narodowej z wyposażeniem częściowo barokowym i neobarokowym z 2 poł. XIX w. oraz liczne przydrożne kapliczki, krzyże, figurki świętych z różnych lat. (niektóre wymagają gruntownej renowacji)

3. Ludność Gminy Padew Narodowa

Liczba i struktura wieku mieszkańców w latach 2005 – 2007.

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2007.12.31

wiek	0 - 2		3		4 - 5		6		7		8 - 12	
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
liczba	72	85	35	23	54	63	29	29	44	31	168	152

wiek	13 - 15		16 - 17		18		19 - 65	19 - 60	Pow. 65	Pow. 60	RAZEM		
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M + K
liczba	114	111	84	91	38	45	1831	1547	274	566	2743	2743	5486

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2006.12.31

wiek	0 - 2		3		4 - 5		6		7		8 - 12	
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
liczba	72	77	20	29	59	61	45	28	28	36	171	159

wiek	13 - 15		16 - 17		18		19 - 65	19 - 60	Pow. 65	Pow. 60	RAZEM		
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M + K
liczba	119	113	86	90	53	37	1817	1536	277	553	2747	2719	5466

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2005.12.31

wiek	0 - 2		3		4 - 5		6		7		8 - 12	
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
liczba	74	77	34	33	71	57	27	39	35	26	169	161

wiek	13 - 15		16 - 17		18		19 - 65	19 - 60	Pow. 65	Pow. 60	RAZEM		
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M + K
liczba	136	132	91	82	51	46	1787	1514	286	564	2761	2731	5492

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2004.12.31

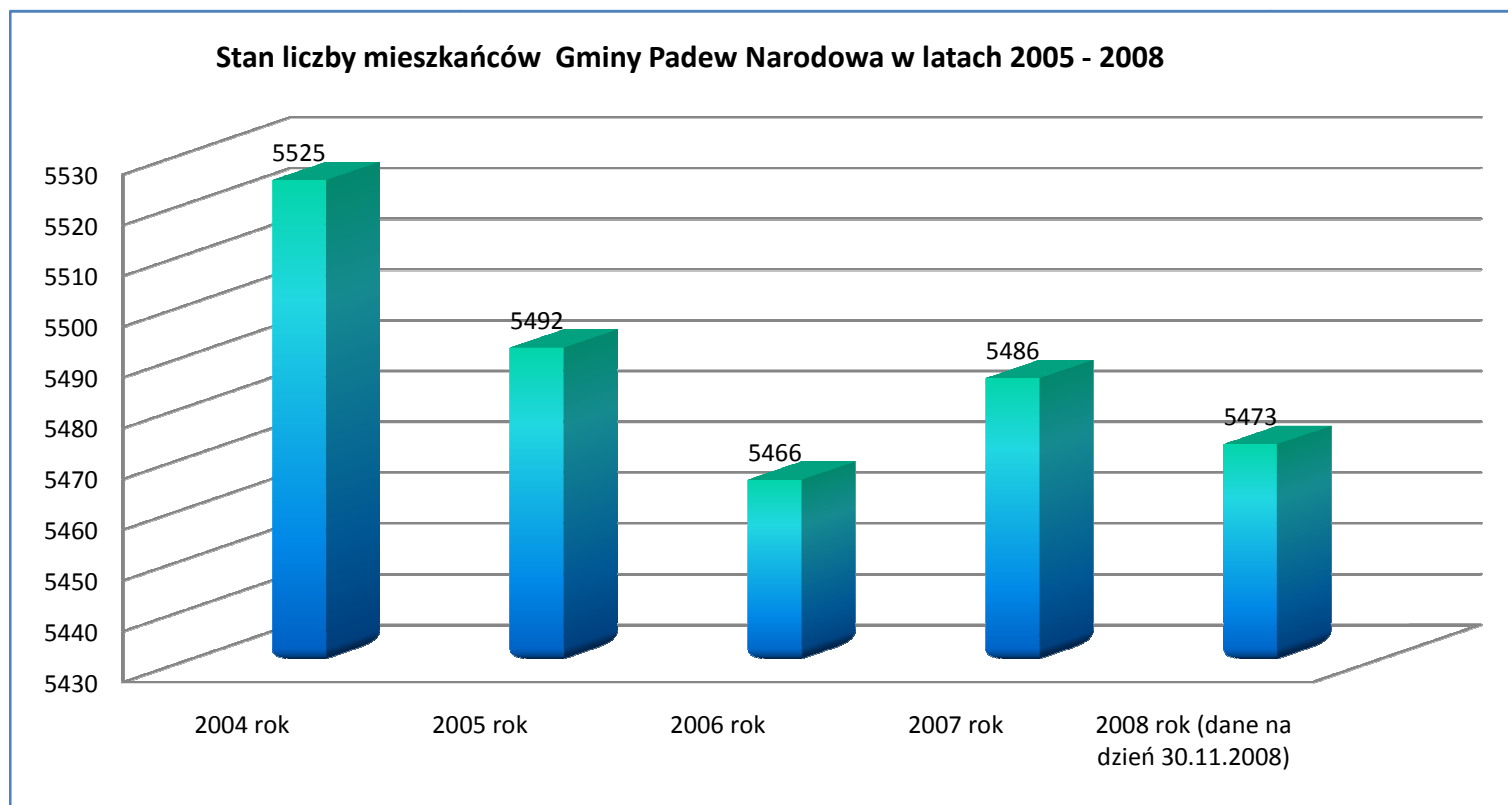
wiek	0 - 2		3		4 - 5		6		7		8 - 12	
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
liczba	92	82	27	30	73	69	34	27	30	36	190	164

wiek	13 - 15		16 - 17		18		19 - 65	19 - 60	Pow. 65	Pow. 60	RAZEM		
płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M + K
liczba	126	137	105	84	42	48	1768	1491	293	577	2780	2745	5525

M – mężczyźni

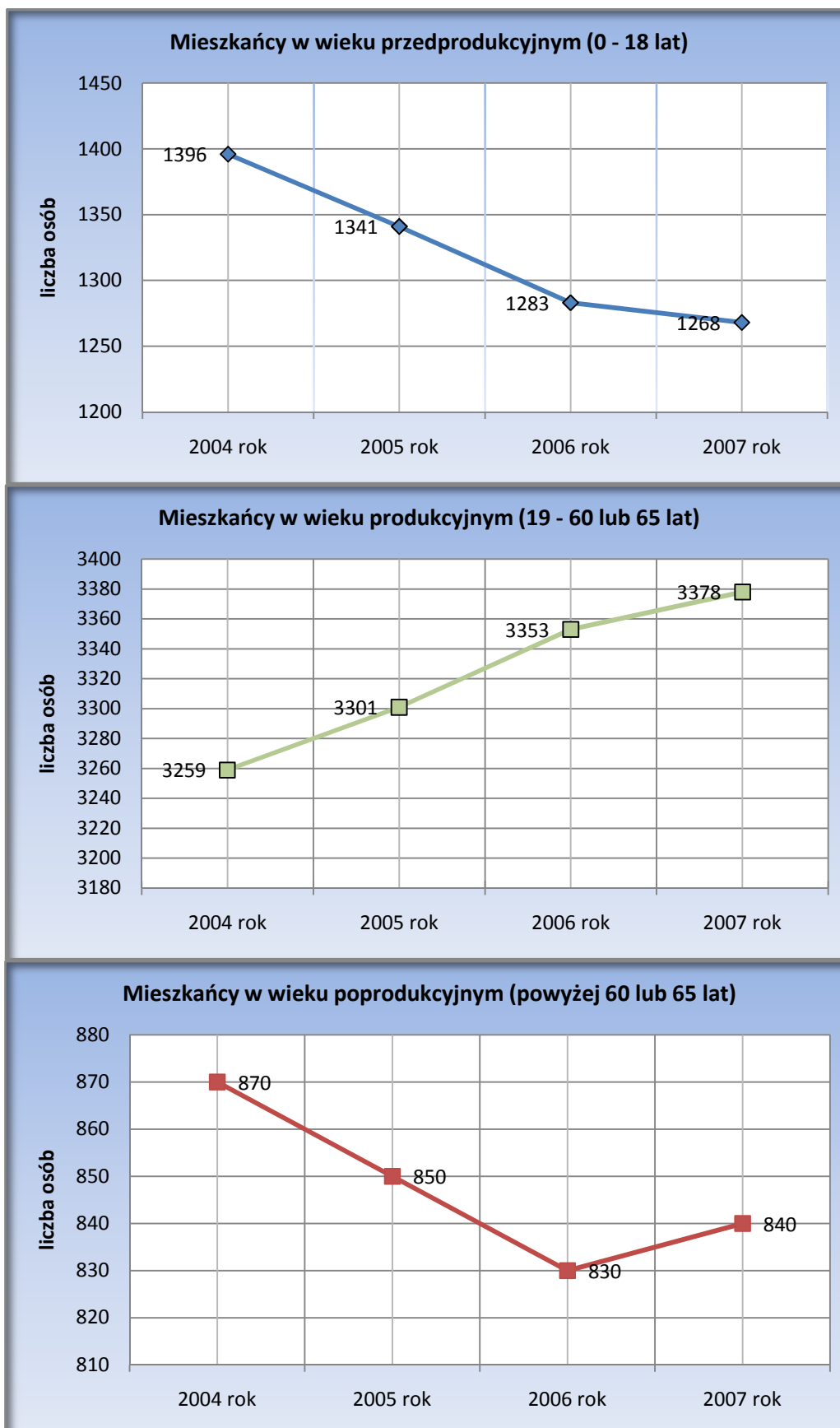
K – kobiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencji ludności Urzędu Gminy.

Data	Liczba ludności ogółem	Wiek przedprodukcyjny 0-18	Wiek produkcyjny Kobiety – 19-60 Mężczyźni – 19-65	Wiek poprodukcyjny K- pow. 60 M- pow.65
2004	5525	1396	3259	870
2005	5492	1341	3301	850
2006	5466	1283	3353	830
2007	5486	1268	3378	840
Struktura w %				
2004	100	25,27	58,99	15,74
2005	100	24,42	60,10	15,48
2006	100	23,47	61,35	15,18
2007	100	23,12	61,57	15,31

Tabela nr 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy

Analizując przedstawione dane tabelaryczne i obrazujące je wykresy, należy wyciągnąć następujące wnioski. Otóż liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w poszczególnych latach malała na rzecz wzrostu liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Jednak należy zwrócić uwagę, iż w ostatnim roku tj. 2007 w stosunku do poprzedniego tj. 2006 zaznaczył się niewielki wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dokładając do tego spadek ogólnej liczby mieszkańców gminy, można pokusić się o stwierdzenie, że społeczeństwo Gminy zaczyna ulegać procesowi „starzenia się”. Nie bez znaczenia pozostaje również kwestia znaczącej emigracji zarobkowej młodego pokolenia. Dane pochodzące z ewidencji ludności Urzędu Gminy nie odzwierciedlają takiego stanu, a to ze względu na niedopełnianie przez osoby opuszczające teren kraju, obowiązku zgłoszenia opuszczenia miejsca zameldowania na pobyt stały. Stąd też sytuacja rzeczywista różni się nieco od danych liczbowych z ewidencji ludności Urzędu Gminy.

4. Przejawy aktywności społecznej i gospodarczej na terenie Gminy Padew Narodowa.

Główne przejawy aktywności zarówno społecznej jak i gospodarczej można zauważyć w miejscowości będącej siedzibą Gminy, tj. w Padwi Narodowej. Pełni ona funkcje obsługi administracyjnej (budynek Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej), edukacyjnej (Publiczna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum). Tutaj znajdują się również: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej gwarantujący podstawową opiekę medyczną, apteka, oddział Banku Spółdzielczego w Mielcu.

Obsługę kulturalną prowadzi prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury. W jego pomieszczeniach do późnych godzin wieczornych odbywają się codziennie różnego rodzaju zajęcia i warsztaty. Ponadto organizowane są przy udziale młodzieży szkolnej różnego rodzaju okolicznościowe akademie. Gmina Padew Narodowa, jako nieliczna z gmin województwa podkarpackiego, posiada na swoim terenie Publiczną Bibliotekę wraz z 4 filiami. Przekłada się to również na poziom czytelnictwa na terenie Gminy.

Gmina Padew Narodowa będąc gminą raczej o charakterze rolniczym posiada na swym terenie nie najmniejszą liczbę podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Patrząc na poszczególne miejscowości przedstawia się to w następujący sposób:

Babule	4 – działalność zróżnicowana, zarówno produkcyjna, handlowa, jak i usługowa
Domacyny	8 – przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym
Kębtów	11 - przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym
Padew Narodowa	91 – przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym i mieszanym usługowo-handlowym
Piechoty	11 - przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym
Pierzchne	2 – wszystkie podmioty prowadzą działalność usługową
Przykop	18 – przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym
Roźniaty	19 – przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym
Wojków	8 – prawie wszystkie podmioty gospodarcze prowadzi działalność usługową
Zachwiejów	3 – przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym
Zaduszniaki	7 – wszystkie podmioty prowadzą działalność usługową
Zarównie	8 – przeważającą część stanowi działalność o profilu usługowym

Stan na dzień: 30.10.2008 roku.

łącznie w ewidencji działalności gospodarczej Gminy Padew Narodowa prowadzonej przez Wójta Gminy istnieje 190 wpisów. W większości są to działalności gospodarcze prowadzone jednoosobowo lub o charakterze rodzinnym, a tym samym nie są źródłem dodatkowych miejsc pracy dla mieszkańców Gminy.

5. System Oświaty w Gminie Padew Narodowa.

Na terenie Gminy Padew Narodowa funkcjonuje obecnie jedna Publiczna Szkoła Podstawowa z 4 filiami (jedna filia nie prowadzi działalności edukacyjnej) oraz jedno Publiczne Gimnazjum. Do Szkoły Podstawowej uczęszcza 412 uczniów, natomiast do gimnazjum 212. Kadra pedagogiczna w obu placówkach liczy łącznie 63 nauczycieli, z czego 40 to nauczyciele Publicznej Szkoły Podstawowej, a 23 Publicznego Gimnazjum.

Poziom wykształcenia nauczycieli Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Padwi Narodowej przedstawia poniższa tabela:

	Publiczna Szkoła Podstawowa	Publiczne Gimnazjum
Nauczyciele dyplomowani	15	12
Nauczyciele mianowani	19	7
Nauczyciele kontraktowi	7	2
Stażystów	2	2
RAZEM	43 (w tym 41 wykształcenie wyższe magisterskie, 2 – licencjat)	23

Obok potencjału ludzkiego w postaci pedagogów Gmina Padew Narodowa posiada również dość dobrze rozwiniętą bazę lokalową: 1 budynek gimnazjum i szkoły podstawowej (klasy IV – VI), i budynek tzw. „zielonej szkoły” (klasy 0 – III) oraz 3 budynki szkół filialnych.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza w Padwi Narodowej jest jedyną szkołą podstawową w gminie Padew Narodowa. W strukturze organizacyjnej szkoły znajdują się : szkoła macierzysta, w której uczą się uczniowie klas IV – VI, „zielona szkoła”, w której uczą się uczniowie klas 0 – III oraz 3 szkoły filialne: w Zarówniu, w Babulach, w Przykopie, w której pobierają

naukę uczniowie klas 0 – III. Kadra szkoły, jak wspomniano wyżej, to 40 nauczycieli, zatrudnionych w pełnym /35/ i niepełnym /5/ wymiarze czasu pracy oraz pracownicy administracji i obsługi – 9 osób. Szkoła dysponuje 27 salami lekcyjnymi /w nowej szkole – 11, w budynku „zielonej szkoły” – 8, w szkołach filialnych – 9/, 1 biblioteką szkolną wraz z Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej, gabinetem opieki medycznej, 2 pracowniami komputerowymi z dostępem do Internetu (łącznie ilość komputerów 29), 2 salami gimnastycznymi, boiskami sportowymi, terenami rekreacyjnymi, świetlicą, szatnią. Wszyscy uczniowie szkoły począwszy od pierwszej klasy uczą się języka angielskiego. W szkole 70% uczniów dowożonych jest na zajęcia szkolnymi autobusami.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej podejmuje wszelkie działania zmierzające do ciągłego ulepszania procesu edukacji dzieci. Przy współudziale uczniów organizuje liczne przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym, artystycznym. Szkoła Podstawowa brała udział w projekcie „Szkoła Marzeń”, którego celem była pomoc uczniom ze szkół wiejskich.

Szkoła Podstawowa może również pochwalić się sukcesami swoich uczniów w różnego rodzaju konkursach zewnętrznych (wojewódzkich i powiatowych), odznaczających się bardzo wysokim poziomem.

Jeśli chodzi o Publiczne Gimnazjum w Padwi Narodowej, to obecnie uczy się w nim 220 uczniów. Z dowozu korzysta 156 uczniów, co stanowi 71% uczących się. Poza obwodem szkoły zamieszkuje 19 uczniów. Podobnie jak Publiczna Szkoła Podstawowa, bardzo dobrą bazę lokalową posiada również Publiczne Gimnazjum w Padwi Narodowej. Sale lekcyjne, biblioteka, hala sportowa, stołówka, sale informatyczne z dostępem do Internetu (łącznie liczba komputerów – 27).

Obecnie powierzchnia dydaktyczna obiektów szkoły w Padwi Narodowej to 3440 m², zaś na jednego ucznia przypada 5,5 m².

Proces kształcenia na poziomie gimnazjalnym zasługuje na uznanie. Wyniki uzyskiwane przez uczniów w toku kształcenia są zbieżne z uzyskiwanymi przez nich wynikami egzaminów zewnętrznych, co świadczy o prawidłowym funkcjonowaniu systemu oceniania w szkole. Najlepsi absolwenci szkoły gimnazjalnej osiągają bardzo wysokie wyniki w szkołach średnich, dostają stypendia naukowe. Pozostali, jeżeli tylko chcą nie mają problemów z dostaniem się i nauką w szkołach ponadgimnazjalnych.

W związku z rozwiniętą bazą sportową, szkoły w Padwi Narodowej są organizatorami licznych zawodów sportowych międzyszkolnych szczebla powiatowego dla gimnazjów i szkół podstawowych, realizując powiatowy kalendarz imprez sportowych w ramach rywalizacji sportowej organizowanej przez Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy w Rzeszowie i Powiatowy Szkolny

Związek Sportowy w Mielcu. Organizowane są turnieje drużynowe w tenisie stołowym, piłce ręcznej, koszykówce (zarówno chłopców jak i dziewcząt), a także turnieje w unihokeju, badmintonie.

Poza imprezami sportowymi wpisanymi w kalendarz, dla uczniów szkół w Gminie Padew Narodowa oraz młodzieży ponad gimnazjalnej, podejmowane są liczne własne inicjatywy we współpracy szkół, Ludowego Uczniowskiego Klubu Sportowego, gminy oraz innych instytucji. Do Gminnego kalendarza weszło wiele imprez rekreacyjno – sportowych, takich jak: halowy turniej piłki nożnej juniorów młodszych (gimnazjum) i trampkarzy (szkoła podstawowa). Drużyna reprezentująca szkołę podstawową uczestniczy w rozgrywkach halowej ligi piłki nożnej o puchar Grzegorza Łaty w Mielcu uzyskując bardzo dobre rezultaty. Ciekawą formą rozszerzenia oferty sportowo-rekreacyjnej było przystąpienie staraniem nauczycieli w-f do programu sponsorowanego przez PZU, pod hasłem „RUSZ SIĘ CZOWIEKU”. W jego ramach były organizowane szkolne turnieje piłkarskie dla chłopców i dziewcząt.

Większość ciekawych inicjatyw sportowych i rekreacyjnych realizowanych jest przy zaangażowaniu i współpracy sieci szkół Gminy Padew Narodowa, Urzędu Gminy i LUKS „Grunwald”. Przy uczniowskim klubie funkcjonuje obecnie trzy grupy wiekowe sekcji piłkarskiej, sekcja karate i piłki siatkowej oldboyów.

6. System opieki zdrowotnej w Gminie Padew Narodowa.

Współczesne systemy ochrony zdrowia w państwach eksponują pozytywną koncepcję zdrowia. Zauważono, że koniecznym jest ograniczenia lawinowego wzrostu kosztów usług medycznych i zdecydowano się na podjęcie działań, mających na celu odejście od prymatu modelu koncentrującego się na leczeniu choroby i tradycyjnym podejściu do profilaktyki. W zamian kładzie się coraz większy nacisk na promocję zdrowia, której istotą jest tworzenie warunków do zachowania zdrowia poprzez oddziaływanie na postawy, styl życia i otoczenie człowieka. W Polsce można dostrzec pierwsze elementy takiego podejścia do problematyki ochrony zdrowia (jak chociażby społeczne kampanie reklamowe), jednak wciąż najważniejszym problemem pozostaje powszechna dostępność do usług medycznych i ich ciągłość.

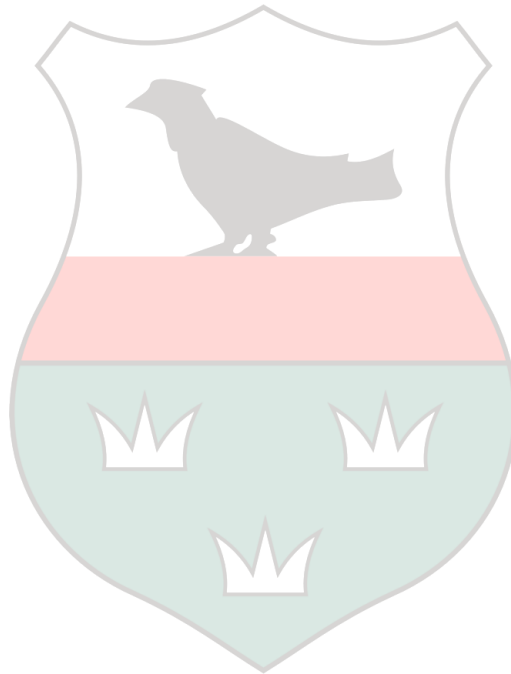
Mieszkańcy gminy Padew Narodowa korzystają z usług medycznych w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Padwi Narodowej. Obsługiwany jest on przez dwóch lekarzy rodzinnych,(dodatkowo przez 1 lekarza przyjmującego w godzinach popołudniowych), pięć – osobowy personel pielęgniarski w tym 1 pielęgniarka położna W 2007r. korzystanie z usług lekarskich

zadeklarowały 4700 osoby i udzielonych zostało 19915 porad lekarskich w gabinecie lekarza rodzinnego.

Na terenie Gminy funkcjonuje również gabinet rehabilitacji ruchowej, który cieszy się dużym powodzeniem wśród mieszkańców Gminy, a także dwa prywatne gabinety stomatologiczne.

Mieszkańcy gminy Padew Narodowa w zakresie opieki ambulatoryjnej, lekarzy specjalistów i poradni specjalistycznych korzystają z pomocy oferowanej przez Powiatowy Szpital w Mielcu.

IV. SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE PADEW NARODOWA.

Instytucją polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych – jest pomoc społeczna. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi². Wszelkie działania z zakresu pomocy społecznej realizowane są za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej:

„1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowego;

² Ustawa o pomocy społecznej z 12.03.2004, Art.2, ust.1 i 2, oraz Art.16, ust.1, Dz.U z 2004 Nr 64 poz. 593

- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo- wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
- 14) dożywianie dzieci;
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 16) kierowanie do pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych.
- 5) Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną;
- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
- 7) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, z także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5 a
- 8) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania, cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Rozkład dysfunkcji wśród klientów pomocy społecznej w poszczególnych latach.

Dysfunkcja	Rodziny korzystające z pomocy						Osoby w rodzinach					
	Liczba rodzin			%			Liczba osób			%		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Ubóstwo	110	68	40	46,02	28,57	15,81	520	354	210	42,90	32,75	17,03
Bezrobocie	62	83	77	25,94	34,87	30,44	292	395	360	24,09	36,54	29,20
Długotrwała choroba	26	32	32	10,88	13,44	12,64	108	149	88	8,91	13,78	7,14
Niepełnosprawność	25	28	27	10,46	11,76	10,67	93	100	140	7,67	9,25	11,35
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	38	59	59	15,90	24,79	23,32	244	348	328	20,13	32,19	26,60
Alkoholizm	39	18	14	16,32	7,56	5,53	136	106	82	56,90	9,80	6,65
Trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego	1	2	2	0,42	0,84	0,79	1	3	2	0,08	0,28	0,16

Bezdomność	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	301	238	253				1395	1081	1233			

Tabela nr 2

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, na podstawie danych z 31.XII. 2005, 31 XII 2006, 31 XII 2007 roku.

Jak wynika z tabeli największą grupę rodzin korzystających z pomocy stanowią rodziny ubogie.

Drugą w kolejności dysfunkcją występującą w rodzinach jest bezrobocie. Jest ono znaczące wśród klientów pomocy społecznej

Znaczącym problemem w Gminie Padew Narodowa jest alkoholizm, dotyczył on średnio w ciągu trzech lat prawie 10% rodzin – klientów pomocy społecznej. Problem bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, dotyczył niewiele ponad 21% rodzin – klientów pomocy społecznej.

Ważną kwestią jest długotrwała choroba i niepełnosprawność, która jest przyczyną trudnej sytuacji życiowej rodzin, będących klientami pomocy społecznej.

Z danych pomocy społecznej wynika, że najmniej znaczącymi problemami są: trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego – średnio w ciągu trzech lat 0,68% ogółu rodzin i 0,17% osób w rodzinach. Problem bezdomności w gminie Padew Narodowa nie istnieje.

Liczbę rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, mieszkających w sołectwach prezentuje Tabela Nr 3.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy					
	Liczba rodzin			% ogółu rodzin		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Padew Narodowa	98	98	105	41,0	41,2	41,5
Domacyny	14	14	14	5,9	5,9	5,5
Zarównie	22	22	22	9,2	9,2	8,7

Babule	12	12	12	5,0	5,0	4,7
Kębtów	14	14	16	5,9	5,9	6,3
Przykop	14	14	14	5,9	5,9	5,5
Piechoty	5	7	8	2,1	2,8	3,2
Rożniaty	10	8	10	4,2	3,7	4,0
Pierzchne	9	10	10	3,8	4,1	4,0
Zaduszники	11	9	11	4,6	3,7	4,3
Wojków	19	19	19	7,9	8,0	7,6
Zachwiejów	11	11	12	4,6	4,6	4,7
RAZEM:	239	238	253	100	100	100

Tabela nr 3

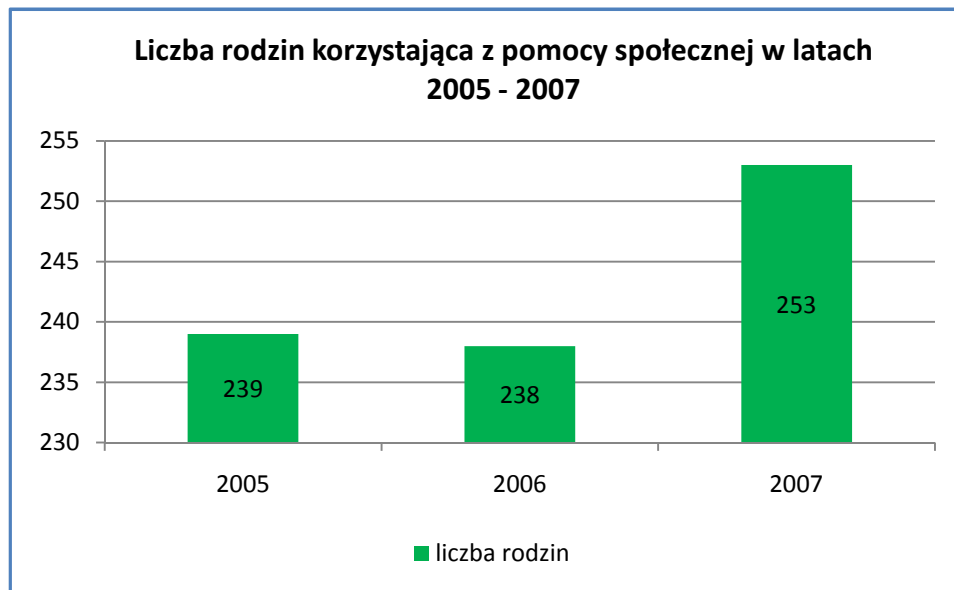
Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, na podstawie danych z 31.XII. 2005, 31 XII 2006, 31 XII 2007 roku.

Z danych, prezentowanych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej rodzin, które są klientami pomocy społecznej mieszka w Padwi Narodowej. Najmniej rodzin korzystających z pomocy mieszka w Piechotach.

W realizacji zadań pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej mając na względzie realizowanie integracji społecznej i jej polityki współdziała z:

- placówkami służby zdrowia - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Padwi Narodowej
- Prokuraturą,
- Sądem Rodzinnym,
- organizacjami społecznymi,
- Parafiami
- Policją,
- Szkołami,
- Sołtysami,
- Radnymi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2005 – 2007

Wykres ilustruje jak gwałtownie w 2007 roku nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej

Struktura wydatków:Realizacja zadań własnych gminy Padew Narodowa

Formy pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach			Liczba świadczeń			Kwota świadczeń w zł		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Posiłek ogółem	221	397	404	1.150	1.106	1.265	42.026	44.967	53.615	70.960	92.598	85.725
Sprawianie pogrzebu	2	0	1	2	0	1	2	0	1	5.122	0	1.819
Zasiłki celowe i w naturze	98	103	58	470	325	225	X	X	X	17.529	34.525	14.254
Praca socjalna	82	56	46	404	258	228	X	X	X	X	X	x
Dodatki mieszkaniowe	5	4	1	28	21	3	60	6	4	4.650	586	321
Zasiłki okresowe	60	39	50	316	203	286	331	261	296	49.600	50.800	6.000
Stypendia szkolne	175	177	174	671	908	915	424	434	174	49.885	64.261	54.500
Odpłatność za ośrodki wsparcia	1	1	2	1	1	3	3	1	3	1.200	480	2.224

Tabela nr 4

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

Realizacja zadań zleconych gminie Padew Narodowa

Formy pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach			Liczba świadczeń			Kwota świadczeń pokrywanych z budżetu Wojewody w zł		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Zasiłki stałe	18	16	16	50	41	30	189	166	170	57.204	45.600	50.000
Specjalistyczne usługi psychiatryczne	3	3	3	4	4	4	X	X	X	31.700	28.357	31.190
Składki na Ubezpieczenie zdrowotne	10		10	X	X	X	109	105	94	2.571	2.764	2.921
Usuwanie skutków suszy	x	299	X	X	X	X	X	299	X	X	309.196	x
Usuwanie skutków huraganów	X	X	3	X	X	3	X	X	6	X	X	9.000

Tabela nr 5

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 rok.

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2005 - 2007

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń			Wydatki		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007
1.	Zasiłki rodzinne	6025	10342	10392	284.924	533.466	637.600
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych: w tym z tytułu	3768	6276	5778	353.577	509.092	531.314
2.1	Urodzenia dziecka	23	36	35	11.500	35.500	35.000
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie Korzystania z urlopu wychowawczego	194	194	190	77.067	75.175	73.214
2.3	Samotnego wychowywania dziecka I utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych Na skutek upływu ustawowego okresu Jego pobierania	0	0	0	0	0	0
2.4	Samotnego wychowywania dziecka	523	271	248	91.700	49.020	42.160
2.5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	496	665	647	33.240	47.440	50.160
2.5.1	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego Do 5 roku życia	74	64	80	3.700	3.510	4.800
2.5.2	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego Powyżej 5 roku życia	422	601	567	29.540	43.930	45.360

2.6	Rozpoczęcia roku szkolnego	591	698	628	53.190	69.600	62.800
2.7	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1133	2010	1894	46.480	90.270	97.100
2.7.1	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	29	52	60	29.540	4.380	5.400
2.7.2	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	1104	1958	1834	44.160	85.890	91.700
2.8	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	x	2402	2136	X	142.090	170.880
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.4 + w. 5)	9793	x	x	638.501	x	x
4.	Zasiłki Pielęgnacyjne	836	1543	1637	120.384	227.007	250.461
5.	Świadczenia Pielęgnacyjne	226	205	217	94.276	85.988	91.140
6.	Świadczenia Opiekuńcze (w. 4 + w. 5)	1062	1748	1854	214.660	312.995	341.601
7.	Razem (w.1 + w. 2 + w. 6)	10855	18366	18024	853.161	1.335.553	1.510.515
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	X	51	59	X	51.000	59.000
RAZEM	(w. 7 + w. 8)	X	18417	18083	X	1.406.553	1.569.515
10.	Zaliczki alimentacyjne	X	148	129	X	23.990	22.880

Tabela nr 6

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli należy zaznaczyć, iż z roku na rok wzrasta wysokość środków przekazywanych na pomoc społeczną. Jest to też odzwierciedleniem powiększającej się grupy osób wymagających wsparcia ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej.

Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne odprowadzane od świadczeń pielęgnacyjnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, za które opłacono składki			Wydatki		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i zdrowotne	138	127	122	18.771	17.346	15.957
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	47	51	55	1.678	1.874	2.079
3.	Razem(w. 1 + w. 2)	X	X	X	20.449	19.220	18.036

Tabela nr 7

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej – problemy społeczne i ich identyfikacja.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej jest jednostką organizacyjną Gminy Padew Narodowa powołaną do realizowania zadań z zakresu pomocy społecznej. Kadre Ośrodka Pomocy Społecznej stanowi kierownik oraz 4 pracowników realizujących zadania pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych stypendiów, świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych oraz zadania wyznaczone przez Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Ośrodek realizuje zadania własne gminy i zadania zlecone, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto udziela pomocy w formie pracy socjalnej. Głównym celem jest wspieranie osób i rodzin w zakresie zwiększania możliwości normalnego funkcjonowania w społeczeństwie i w odzyskaniu zdolności do samodzielnego kierowania swym życiem. Obecnie przez ośrodek realizowany jest projekt systemowy „Czas na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu jest „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ułatwienie dostępu tym osobom do rynku pracy.

Tak więc działania Ośrodka Pomocy Społecznej kierowane są do osób i rodzin, dla których zaspokojenie podstawowych potrzeb w oparciu o własne możliwości stało się z różnych przyczyn niemożliwe.

UBÓSTWO

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Ubóstwo definiowane jest w różnorodny sposób. W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Padwi Narodowej zostały przyjęte następujące definicje ubóstwa. Ubóstwo to „ (...) brak dostatecznych środków materialnych do życia, bieda, niedostatek, (...) ale również nędza, czyli stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki rodzinnej lub grupy społecznej”³

Ubóstwo to również „ (...) zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb życiowych jednostki lub rodziny.”⁴

Wyróżnić można ubóstwo absolutne i ubóstwo względne.

³ J. Auleytner, K. Głębińska, Polityka społeczna – pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością, WSP Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie, Warszawa 2000, s.236

⁴ Encyklopedia PWN, Warszawa 1997, s.526,

„Ubóstwo absolutne to stan niezaspokojenia potrzeb uznawanych w danym społeczeństwie i czasie za minimalne.”⁵

„Ubóstwo względne dotyczy jednostki i rodziny, których zasoby w danym czasie w istotny sposób spadają poniżej zasobów będących w dyspozycji przeciętnej jednostki lub rodziny w społeczeństwie, do którego należą.”⁶

Z kwestią ubóstwa związane są pojęcia minimum socjalnego i minimum egzystencji. Minimum egzystencji to minimum biologiczne, które wyznacza dolną granicę ubóstwa. Minimum socjalne, to najniższy koszt dóbr i usług, niezbędnych do zaspokojenia potrzeb biologicznych i elementarnych tzw. potrzeb wyższego rzędu. Minimum socjalne wyznacza górną granicę ubóstwa.⁷

b) Podstawowe założenia:

„Pomoc społeczna w Polsce jest tym działem zabezpieczenia społecznego, które stanowi dopełnienie sieci bezpieczeństwa socjalnego w sytuacjach wystąpienia ubóstwa, któremu jednocześnie towarzyszy występowanie innych trudnych problemów socjalnych, których nie udało się rozwiązać w ramach ubezpieczenia społecznego. Problemy te zostały zdefiniowane w ustawie o pomocy społecznej.”

Tak więc, osoba uboga może otrzymać wsparcie materialne z Ośrodka Pomocy Społecznej wtedy, gdy jej trudna sytuacja dochodowa związana jest z co najmniej jednym trudnym problemem socjalnym takim jak: bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, sieroctwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm, narkomania, sytuacja kryzysowa, zdarzenie losowe.⁸

c) Ubóstwo wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej:

Z badań empirycznych wynika, że w Polsce najbardziej zagrożone ubóstwem są osoby, których jedynym dochodem są zasiłki z pomocy społecznej.

Na podstawie informacji Ośrodka Pomocy Społecznej kwestia ubóstwa w Gminie Padew Narodowa przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

⁵ red. W.Toczyński, Natura i kwestia ubóstwa, Gdańsk 1991, s.12

⁶ red. W.Toczyński, Natura i kwestia ubóstwa, Gdańsk 1991, s.15

⁷ red. S.Golinowski, Polska bieda. Kryteria, ocena, przeciwdziałanie, Warszawa 1996,

⁸ Ustawa o pomocy społecznej, Art.7,

Rozkład dysfunkcji ubóstwa na poszczególne sołectwa Gminy Padew Narodowa prezentuje Tabela Nr 8.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z dysfunkcją ubóstwa			%		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Padew Narodowa	98	98	105	62	37	25	63,26	37,75	23,81
Domacyny	14	14	14	8	4	2	57,14	57,14	14,29
Rożniaty	10	8	10	4	1	1	40	12,50	10,00
Pierzchne	9	10	10	2	3	1	22,22	30,00	10
Kębtów	14	14	16	7	2	1	21,43	14,29	6,25
Zachwiejów	11	11	12	2	3	1	18,18	27,27	8,33
Zaduszniaki	6	9	11	2	2	0	33,33	22,22	0
Przykop	14	14	14	2	2	1	14,29	14,28	7,14
Zarównie	22	22	22	8	4	2	36,36	18,18	9,09
Babule	12	12	12	3	4	3	25	33,33	25
Wojków	24	19	19	8	4	2	33,33	21,05	10,53
Piechoty	5	7	8	2	2	1	40	28,57	12,5
RAZEM:	239	238	253	110	68	40	46,02	28,57	15,81

Tabela nr 8

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

Jak wynika z tabeli, najwięcej klientów pomocy społecznej dotkniętych ubóstwem na przełomie lat 2005 – 2007 zamieszkuje na terenie Padwi Narodowej, zaś problem ubóstwa nie występuje w miejscowości Zaduszniaki.

BEZROBOCIE

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Padew Narodowa w obszarze pomocy społecznej na lata 2008 – 2015 przyjęto następujące definicje bezrobocia i bezrobotnego.

Bezrobocie, jako problem społeczny to „ (...) zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zawodowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia.”⁹

Za osobę bezrobotną uważa się „ (...) osobę (...) nie zatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie (...), nie uczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy....”¹⁰

b) Podstawowe założenia:

Z badań, prowadzonych w Polsce nad bezrobociem wynika, że bezrobocie w rodzinach jest główną przyczyną drastycznego obniżenia się ich dochodów i w efekcie ubóstwa. To z kolei powoduje powstanie szeregu dalszych problemów w rodzinach, takich jak: konflikty, napięcia, uzależnienia.

Osoby bezrobotne i ich rodziny są jedną z grup społecznych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu, wynika, że grupami szczególnie zagrożonymi bezrobociem w powiecie mieleckim są: młodzież oraz osoby o niskich kwalifikacjach.

Działania, podejmowane przez różne instytucje i organizacje dla rozwiązywania problemu bezrobocia muszą być zintegrowane. Lokalne programy socjalne prowadzone w tym zakresie często nie wystarczają. Potrzebne jest wdrażanie programów, co najmniej na poziomie regionalnym, a często nawet ogólnokrajowym.

⁹ Elżbieta Trafątek, Bezrobocie jako zjawisko towarzyszące gospodarce wolnorynkowej, (w:) „Praca socjalna”, Nr 1 z 2000r.

¹⁰ Art.2,ust.1,pkt 2, Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001.

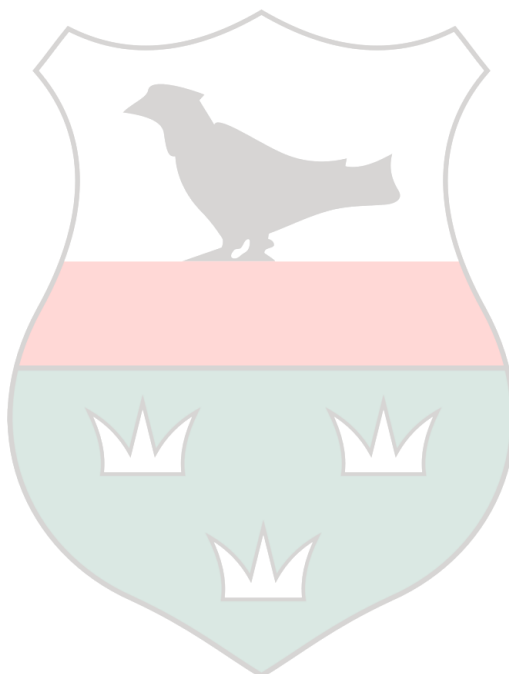

c) Rozmiary bezrobocia i analiza danych:

Wg stanu na dzień 30 czerwca 2008r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu zarejestrowanych było **193** bezrobotnych, w tym **110** kobiet zamieszkałych w gminie Padew Narodowa. Spośród bezrobotnych mieszkańców gminy Padew Narodowa, 16 osób posiadało prawo do zasiłku, w tym 3 kobiety.

Stopa bezrobocia dla kraju wynosiła **9,6%**; dla województwa podkarpackiego: **12,8%**, a dla powiatu mieleckiego **9,9%**.

Warto prześledzić jak zmieniała się liczba bezrobotnych w gminie Padew Narodowa w ostatnich czterech latach. Przedstawia to poniższa tabela.

wyszczególnienie	Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy									
	2004		2005		2006		2007		2008	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
do 1 miesiąca	26	9	15	8	7	4	15	6	23	7
1 -3	44	16	45	17	51	25	41	20	25	12
3-6	45	19	56	32	34	13	27	18	21	12
6- 12	59	31	31	19	23	16	18	13	24	13
12-24	50	25	56	27	33	25	25	14	28	16
powyżej 24 m-cv	139	71	134	70	104	62	88	60	72	50
razem	363	171	337	173	252	145	214	131	193	110
wyszczególnienie	Bezrobotni wg wieku									
	2004		2005		2006		2007		2008	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
18-24 lat	115	50	99	52	64	37	63	39	59	32
25 - 34 lat	105	59	104	58	75	56	64	46	53	33
35-44 lat	84	40	74	43	55	32	35	27	37	24
45 - 54 lat	4	20	50	18	47	20	40	17	34	16
55 - 59 lat	10	2	9	2	10	0	11	2	9	5
60-64 lata	0	0	1	0	1	0	1	0	1	
razem	363	171	337	173	252	145	214	131	193	113
wyszczególnienie	Bezrobotni wg wykształcenia									
	2004		2005		2006		2007		2008	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Wyższe	19	15	20	15	12	10	15	12	7	3
Policealne i średnic zawodowe	74	48	76	47	59	39	53	33	53	36
Średnie ogólnokształcące	28	23	38	30	31	22	21	19	15	14
Zasadnicze zawodowe	157	54	132	53	95	48	79	41	78	37
Gimnazjalne i poniżej	85	31	71	28	55	26	46	26	40	20
razem	363	171	337	173	252	145	214	131	193	110

Tabela nr 9

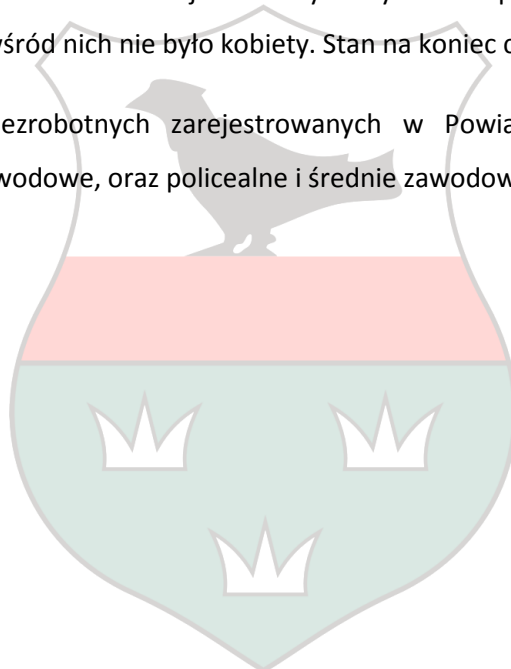
Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu.

Z gminy Padew Narodowa w końcu 2004 roku zarejestrowanych było 363 bezrobotnych. Tylko 39 z nich miało prawo do zasiłku. Większość zarejestrowanych bezrobotnych w roku 2004 to mężczyźni – było ich aż 192 (ponad 47% ogółu zarejestrowanych), z których tylko 26 było uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych. Natomiast w końcu 2005 roku zarejestrowanych było 337 bezrobotnych zamieszkałych w gminie Padew Narodowa, w tym 173 to kobiety (ponad 51% ogółu zarejestrowanych). Wynika z tego, że mężczyznom łatwiej było znaleźć pracę. Porównując to ze stanem faktycznym, na koniec czerwca 2008, można stwierdzić, że poziom bezrobocia się zmniejszył. Jest to jednak poziom statystyczny, gdyż ciągle mamy do czynienia z tzw. ukrytym bezrobociem.

Wśród osób bezrobotnych są również niepełnosprawni. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Mielcu w końcu 2004 roku zarejestrowanych było 4 niepełnosprawnych mieszkańców z gminy Padew Narodowa, wśród nich nie było kobiety. Stan na koniec czerwca nie uległ zmianie.

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, oraz policealne i średnie zawodowe.

Rodziny z dysfunkcją bezrobocia – klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, z uwzględnieniem sołectw

Sołectwa	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			W tym z dysf. bezrobocia			%		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Padew Narodowa	98	98	105	18	20	21	18,36	20,40	20,00
Domacyny	14	14	14	6	7	6	47,8	50,00	42,86
Rożniaty	10	8	10	6	6	4	60,00	75,00	40,00
Pierzchne	9	10	10	0	2	2	0	20,00	20,00
Kęblów	14	14	16	3	5	4	21,4	35,71	25,00
Zachwiejów	11	11	12	5	7	7	45,4	63,63	58,33
Zaduszniki	6	9	11	4	6	6	66,6	66,66	54,54
Przykop	14	14	14	2	2	2	14,3	14,28	14,28
Zarównie	22	22	22	8	10	8	36,36	45,45	36,36
Babule	12	12	12	2	6	6	16,6	50,00	50,00
Wojków	24	19	19	7	9	8	29,2	47,36	42,11
Piechoty	5	7	8	1	3	3	20	42,86	37,50
RAZEM	239	238	253	62	83	77	25,94	34,87	30,43

Tabela nr 10

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

Analizując dane zawarte w Tabeli Nr 10 można sformułować następujące wnioski:

- dysfunkcja bezrobocia jest znaczącą przyczyną trudnej sytuacji życiowej rodzin i osób (klientów pomocy społecznej) w gminie Padew Narodowa,
- najwięcej rodzin, w których występuje bezrobocie (średnio w ciągu badanych lat 2005 – 2007) jest w Zadusznikach – 62,62 % ogółu rodzin, korzystających z pomocy społecznej.
- bezrobocie jest również dużym problemem w Domacynach i Rożniatach. Zdecydowana większość bezrobotnych, to osoby urodzone w latach 80-tych i 70-tych. Najmniej osób bezrobotnych urodziło się w latach 50-tych.

DŁUGOTRWAŁA CHOROBA

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Długotrwała choroba, definiowana również, jako choroba przewlekła to jedna z bardzo częstych przyczyn trudnej sytuacji życiowej osoby i rodziny. Dysfunkcja ta dotyczy bezpośrednio przede wszystkim osób starszych, choć zdarzają się przypadki chorób u ludzi w średnim wieku czy młodych.

Długotrwała choroba to „(...) dolegliwość bądź stan patologiczny, który utrzymuje się przez dłuższy czas i który będzie trwał nadal ... do głównych cech choroby przewlekłej należą: długotrwałość, łagodniejszy niż w stanie ostrym przebieg, pogorszenie sprawności pacjenta, nieodwracalność zmian patologicznych i niepomyślne rokowania, a także następstwa psychospołeczne; osoby chorujące przewlekłe wymagają długotrwałej opieki lekarskiej, pielęgniarskiej i/ lub rehabilitacji.¹¹

b) Podstawowe założenia:

Nie ma okresu w życiu człowieka, w którym nie byłby narażony na utratę zdrowia. Powody utraty zdrowia są różne. Czasem choroby są skutkiem niedbałości o własne zdrowie, czasami efektem sytuacji i warunków życia w rodzinie, często jednak pojawiają się w okresie starości. Zauważyć trzeba, że starość nie jest chorobą, choć zdrowie w tym okresie życia człowieka bywa coraz słabsze. W wieku powyżej 85 lat, od 80% do 90% wymaga pomocy i opieki bardzo często codziennej – w zaspokajaniu potrzeb podstawowych.

Pomoc i opiekę powinna świadczyć rodzina. Choć czasami choroba dezorganizuje życie rodziny i wtedy potrzebne jest jej wsparcie socjalne i psychologiczne.

Jednak, kiedy rodziny nie ma, lub kiedy rodzina nie może, a czasem nie chce, opiekować się chorą osobą – niezbędne jest organizowanie opieki przez pomoc społeczną. Najlepszą, najefektywniejszą i stosunkowo tania formą wsparcia jest organizowanie usług opiekuńczych w domu chorego.

Kiedy osoba chora wymaga całodobowej opieki organizowana jest pomoc instytucjonalna – w domu pomocy, w tym również w rodzinnym domu pomocy oraz w zakładach pielęgnacyjno – opiekuńczych.

¹¹ red. Krożek – Lesiak, Rodzina w wielkim mieście, jej problemy i sposoby ich rozwiązywania, Zabrze 1998, s.50,

Z uwagi na ubożenie społeczeństwa dużym problemem dla chorych osób oraz ich rodzin są trudności z realizacją recept, na które nie starcza pieniędzy.

c) Rozmiary problemu w Polsce:

Głównymi zagrożeniami dla życia i zdrowia ludzi w Polsce stanowią choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe i zatrucia – łącznie powodują 75% ogółu zgonów. Wśród chorób układu krążenia najpowszechniejsze to: choroba wieńcowa, nadciśnienie tętnicze i zawał serca. Choroby nowotworowe wykazują od lat tendencję wzrostową. Corocznie z tej przyczyny umiera w Polsce około 80 tys. ludzi.

d) Długotrwała choroba wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Dane dotyczące dysfunkcji długotrwałej choroby w rodzinach korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej prezentuje tabela nr 11

Dysfunkcja długotrwałej choroby wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej z podziałem na sołectwa.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z dyf. dług. choroby			%		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Padew Narodowa	98	98	105	6	7	7	6,12	7,14	6,66
Domacyny	14	14	14	3	3	3	21,43	21,43	21,43
Różniaty	10	8	10	3	3	3	30	37,5	30,00
Pierzchne	9	10	10	1	1	1	11,11	10,00	10,00
Kębtów	14	14	16	0	2	2	0	14,28	25,00
Zachwiejów	11	11	12	3	3	3	27,27	27,27	25,00
Zaduszники	6	9	11	2	2	2	33,33	22,2	18,18
Przykop	14	14	14	2	2	2	14,28	14,28	14,28
Zarównie	22	22	22	1	2	2	4,54	9,09	9,09
Babule	12	12	12	1	2	2	8,33	16,66	16,66

Wojków	24	19	19	4	4	4	16,67	21,05	21,05
Piechoty	5	7	8	0	1	1	0	14,28	12,50
RAZEM	239	238	253	26	32	32	10,88	13,44	12,65

Tabela nr 11

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

Najwięcej rodzin z dysfunkcją długotrwałej choroby jest w Zadusznikach – średnio w latach 2005 – 2007 24,57% ogółu rodzin – klientów pomocy społecznej.

Na terenie gminy Padew Narodowa w Roźniatach funkcjonuje Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy dla osób przewlekle chorych. W roku 2005 za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej miejsce w Roźniatach znalazło 5 osób z terenu gminy.

W Mielcu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych fizycznie. Placówka dysponuje 140 miejscami statusowymi.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Definicje obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej uwzględniają trzy wymiary niepełnosprawności:

- 1) Fizyczny, psychiczny lub anatomiczny uszczerbek na zdrowiu.
- 2) Zakłócenie zdolności normalnego życia.
- 3) Wpływ czynników socjo – kulturowych, powodujących wykluczenie społeczne.

Definicja (zawarta w ustawie o pomocy społecznej) określa, że niepełnosprawność „...oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji.”

b) Podstawowe założenia:

Niepełnosprawność jest problemem społecznym, który jest również w obszarze zainteresowań powiatu. Część zadań w zakresie łagodzenia skutków niepełnosprawności realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Podejmując działania na rzecz osób niepełnosprawnych trzeba pamiętać, że:

- Osoby niepełnosprawne mają prawo do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia.
- Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych muszą uwzględniać prawo tych osób do dokonywania samodzielnych wyborów życiowych. Działania muszą być

prowadzone z poszanowaniem godności osobowej i suwerenności osób niepełnosprawnych.

- Osoby niepełnosprawne mają prawo do uzyskania pomocy i niezbędnych środków dla wyrównania szans w korzystaniu z przysługujących im praw.

c) Rozmiary problemu niepełnosprawności oraz działania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych:

Z terenu Gminy Padew Narodowa jedna osoba otrzymała w roku 2005 dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w wysokości 3721zł, zaś w roku 2006 3 osoby na łączną kwotę 13 642 zł.

Dofinansowaniem zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów objęto w 2005r., 496 osób fizycznych (w tym 98 dzieci) i jeden gabinet rehabilitacyjny.

Z Gminy Padew Narodowa z tego typu dofinansowania w roku 2005 skorzystało 16 zaś w 2006 roku 42 mieszkańców.

Powyższe dane pozyskane zostały z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

Niepełnosprawność wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej z podziałem na sołectwa.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z dysf. niepełnospr.			%		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Padew Narodowa	98	98	105	6	6	6	6,12	6,12	5,71
Domacyny	14	14	14	2	2	2	14,28	14,28	14,28
Rożniaty	10	8	10	2	2	2	20,00	25,00	20,00
Pierzchne	9	10	10	1	2	2	11,11	20,00	20,00
Kębtów	14	14	16	1	3	2	7,14	21,43	12,5

Zachwiejów	11	11	12	1	1	1	9,09	9,09	8,33
Zaduszniki	6	9	11	2	2	2	33,3	22,22	18,18
Przykop	14	14	14	2	2	2	14,28	14,28	14,28
Zarównie	22	22	22	2	2	2	9,09	9,09	9,09
Babule	12	12	12	2	2	2	16,66	16,66	16,66
Wojków	24	19	19	2	2	2	8,33	10,53	10,53
Piechoty	5	7	8	2	2	2	40	28,57	25,00
RAZEM	239	238	253	25	28	27	10,46	11,76	10,67

Tabela nr 12

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2005, 31. XII. 2006, 31. XII. 2007 roku.

Z danych Tabeli Nr 12 wynika, że dysfunkcja niepełnosprawności dotyczy średnio 10,96% rodzin korzystających z pomocy społecznej. Najwięcej rodzin z dysfunkcją niepełnosprawności mieszka w Zadusznikach – średnio (lata 2005 – 2007) 24,58% ogółu rodzin, które są klientami pomocy społecznej.

W gminie Padew Narodowa od kilku lat w grudniu organizowana jest integracyjna impreza kulturalna dla niepełnosprawnych tzw. „Igraszki Mikołajkowe”, W imprezie tej uczestniczy rokrocznie od 50 do 100 osób niepełnosprawnych z terenu całej Gminy.

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, jako dysfunkcja, może być podstawą do udzielenia rodzinie pomocy. W teorii pracy socjalnej brak jest definicji tego problemu. Jednak z praktyki pracy socjalnej wynika, że do tej kategorii możemy zaliczyć rodziny, które:

- nie potrafią zaspokoić podstawowych potrzeb dzieci,
- nie potrafią skutecznie oddziaływać wychowawczo na swoje dzieci,
- nie potrafią gospodarować posiadanymi zasobami i środkami,
- ze względu na wiek, wykształcenie i sytuację rodzinną – nie potrafią załatwić swoich spraw.

b) Podstawowe założenia:

„Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.”¹²

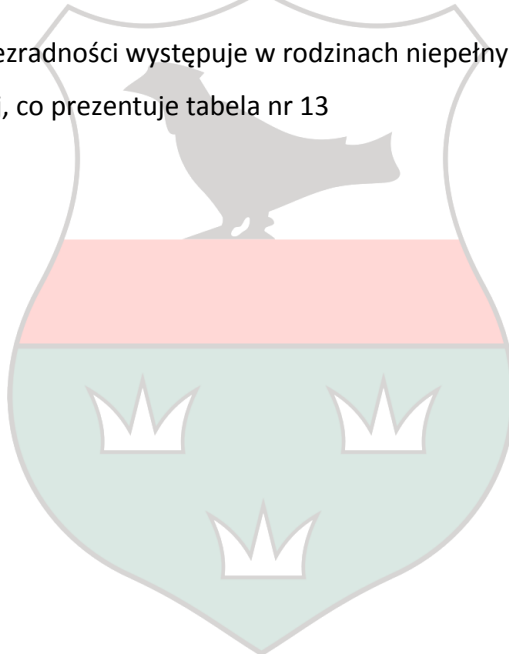
Zadaniem pomocy społecznej jest „(...) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.”¹³

Bezradność może być wynikiem splotu wielu problemów takich jak: niewłaściwe przekazywanie tradycji kulturowych i rodzinnych, ubożenie rodzin, czy też bezrobocie.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomocy udziela się z powodu bezradności rodziny, szczególnie rodzinom niepełnym i wielodzietnym¹⁴

Dysfunkcja bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wśród klientów pomocy społecznej w Padwi Narodowej:

Często, dysfunkcja bezradności występuje w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, które są klientami pomocy społecznej, co prezentuje tabela nr 13

¹² / Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004r., Art.2,ust.1,

¹³ Tamże, Art.3,ust.2,

¹⁴ Tamże, Art.7,ppkt 9

Rodziny niepełne i wielodzietne klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Gmina	Rodziny korzystające z pomocy												Liczba osób w rodzinach																									
	Ogółem			rodziny niepeł.			%			rodzin wielodz.			%			Ogółem			rodz. niepeł			%			rodz. wielodz.			%										
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007								
Padew Narodowa	239	238	253	4	9	12	1,7						34	50	47	14,22				1.212	1.081	1.233	16									228	220	228	18,81			

Tabela nr 13

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na koniec 2005, 2006, 2007 roku.

Z doświadczenia pracy socjalnej wynika, że oczywiście nie we wszystkich rodzinach niepełnych i wielodzietnych, które są klientami pomocy społecznej, występuje dysfunkcja bezradności. Badania jednak wskazują, że rodziny te są w grupie ryzyka zagrożenia tym problemem. Dlatego też charakterystyka rodzin niepełnych i wielodzietnych prezentowana jest w tej części diagnozy problemów społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej zdiagnozował dysfunkcję bezradności w 38 rodzinach korzystających z pomocy. Charakterystykę rodzin z dysfunkcją bezradności prezentują Tabela Nr 14.

Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wśród klientów pomocy społecznej w Padwi Narodowej, z podziałem na sołectwa

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			Z dysfunkcją bezradności			%		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Padew Narodowa	98	98	105	4	10	10	4,08	10,20	9,52
Domacyny	14	14	14	4	6	6	28,57	42,86	42,86
Roźniaty	10	8	10	3	2	2	30,00	25,00	30,00
Pierzchne	9	10	10	4	4	4	44,44	40,00	40,00
Kębtów	14	14	16	5	6	6	35,71	42,86	37,5
Zachwiejów	11	11	12	2	3	3	18,18	27,27	25,00
Zaduszniaki	6	9	11	2	4	4	33,33	44,44	36,36
Przykop	14	14	14	0	2	2	0	14,29	14,29
Zarównie	22	22	22	6	8	8	27,27	36,36	36,36
Babule	12	12	12	4	7	7	33,33	58,33	58,33
Wojków	24	19	19	4	5	5	16,67	26,31	26,31
Piechoty	5	7	8	0	2	2	0	28,57	0,00
RAZEM	239	238	253	38	59	59	15,90	24,79	23,32

Tabela nr 14

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na koniec 2005, 2006, 2007 roku.

Jak wynika z prezentowanych danych kwestia bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego jest ważnym problemem społecznym w Padwi Narodowej. Dysfunkcja bezradności występuje (średnio w ciągu trzech lat) u 21, 33% rodzin korzystających z pomocy.

INNE DYSFUNKCJE W RODZINACH KLIENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W PADWI NARODOWEJ.

UZALEŻNIENIE OD ALKOHOLU I PRZEMOC W RODZINACH:

Uzależnienie od alkoholu stanowi ważny problem społeczny kraju jak również gminy Padew Narodowa. Faktem jest, że prawie każda interwencja rodzinna przeprowadzana przez Policję ma związek z nadużywaniem alkoholu. Większość przypadków znęcania się nad rodziną popełnianych jest pod wpływem alkoholu. Picie alkoholu, na różne sposoby obniża parametry zdrowotności całej społeczności lokalnej.

Spożycie alkoholu w Polsce po okresie dużego wzrostu w latach, 1989/92 gdy globalna konsumpcja osiągnęła poziom 10-11 litrów 100% alkoholu na jednego mieszkańca, pod koniec lat dziewięćdziesiątych zmniejszyło się do poziomu 7-8 litrów. Szacunki te uwzględniają również spożycie nierejestrowane. Obserwuje się także pozytywne zmiany w strukturze spożycia alkoholu na rzecz wzrostu udziału procentowego napojów niskoprocentowych. Natomiast niekorzystnym zjawiskiem jest znaczny wzrost spożycia alkoholu wśród kobiet i młodzieży.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszać ich rozmiary i dotkliwość. Do najważniejszych problemów wynikających ze spożywania i nadużywania alkoholu można zaliczyć:

- samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu – doznają bardzo poważnych szkód zdrowotnych prowadzących do przedwczesnej śmierci
- szkody zdrowotne - osoby leczą się z powodu różnych chorób u lekarzy specjalistów, leczenie jest mniej efektywne, co zwiększa szkody zdrowotne i koszty świadczeń zdrowotnych.

Mężczyźni piją ponad trzykrotnie więcej niż kobiety. Najmniej piją osoby najstarsze, po sześćdziesiątym piątym roku życia i najmłodszy przed trzydziestką. Do grup o najwyższym stopniu spożycia alkoholu wśród mężczyzn zaliczają się osoby w wieku 40-49 lat, mieszkańcy wsi, robotnicy niewykwalifikowani oraz bezrobotni.

Wśród kobiet najwyższe spożycie odnotowano u osób legitymujących się wyższym wykształceniem, osób osadzonych w rodzinach nowej klasy średniej i niewierzących, lub wierzących,

ale niepraktykujących. Badania wskazują na spadek udziału wódki oraz wzrost udziału piwa w globalnym spożyciu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek realizowania – jako zadania własnego gminy – przedsięwzięć, które mają na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie tych, które aktualnie już występują. Dokumentem określającym zakres i formę podejmowanych zadań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program uchwalany jest przez Radę Gminy corocznie.

Z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na 2009 rok wynikają cele:

1. Rozpoznanie potrzeb lokalnego środowiska
2. Dążenie do zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych w gminie.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych szczególnie poprzez działania profilaktyczne wśród młodzieży.
4. Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnienia polegające w szczególności na zwiększeniu dostępności pomocy psychospołecznej i prawnej.
5. Edukacja publiczna poprzez promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości, abstynencji.

Wymienione cele służą skonstruowaniu i utrwalaniu modelu „zdrowego i trzeźwego stylu życia” u osób uzależnionych, współuzależnionych lub zagrożonych mieszkających na terenie gminy.

Cele te realizowane są poprzez działalność profilaktyczną prowadzoną wśród młodzieży, poprzez finansowanie imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych, a także poprzez zasadniczą działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych tj. motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.

Na uwagę zasługuje fakt, że na przestrzeni ostatnich lat wzrosła liczba mieszkańców gminy podejmujących leczenie odwykowe. Nastąpiła również poprawa w zakresie świadomości społeczeństwa nt. uzależnień, w tym możliwości leczenia i szukania profesjonalnej pomocy.

Zgodnie z Gminnym Programem priorytetowo traktowana jest profilaktyka wśród dzieci i młodzieży. Kierunkami działania w sprawie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są:

1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą.

Pomoc dzieciom z tych rodzin w formie dofinansowania m.in. do zakupu podręczników szkolnych, udziału w " Zielonych Szkołach ", organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych / finansowanie trenerów /.

2.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży poprzez wdrażanie programów profilaktycznych w szkole podstawowej i gimnazjum np. Siedem Kroków , Przy mnie nie pal , Dzieci z problemami alkoholowymi , Szkoła wolna od narkotyków itp. oraz poprzez prezentację spektakli profilaktycznych.

3.Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dot. reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi w gminie.

4.Rozwijanie systemu wsparcia dla ofiar przemocy domowej oraz dzieci i młodzieży z problemami poprzez współpracę z Policją pracownikami socjalnymi, psychologiem, kuratorem sądowym, pracownikami służby zdrowia oraz wyspecjalizowanymi placówkami i służbami.

5.Zwiększenie dostępności i szerokie informowanie o skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym.

6.Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych m.in..udzielanie pomocy leczącym się alkoholikom.

7.Organizowanie czasu wolnego w szkołach, w GOK, Bibliotekach , Uczniowskim Klubie Sportowym oraz innych organizacjach dla dzieci , młodzieży oraz dorosłych poprzez :

- prowadzenie zajęć sportowych, kulturalno - rozrywkowych mających na celu promowanie zdrowego wypoczynku,
- organizacja nauki tańca,
- organizacja zajęć komputerowych,
- organizowanie imprez propagujących ideę wychowywania w trzeźwości i postaw pro-abstynenckich,
- organizowanie na godzinach wychowawczych pogadarek na temat szkodliwości alkoholu, tytoniu i narkotyków, rozmowy z rodzicami na wywiadówkach, gazetki i plansze itp.
- Szkolenie członków komisji, nauczycieli pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i innych osób realizujących Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wśród wszystkich klientów pomocy społecznej w gminie Padew Narodowa, dysfunkcja uzależnienia od alkoholu występuje w 39 rodzinach, co stanowi 16,32%. W rodzinach tych

żyje 136 osób (56,90 % - osób korzystających z pomocy społecznej). W roku 2005 z terenu gminy Padew Narodowa 3 osoby podjęły leczenie alkoholowe.

Z danych statystycznych Posterunku Policji w Padwi Narodowej dotyczących popełnionych przestępstw na terenie gminy Padew Narodowa w latach 2004 – 2007 wynika, że większość sprawców było w stanie nietrzeźwości. Kategoria przestępstw, miejsce i wiek sprawcy przedstawione są poniżej.

W roku 2004 przedstawiało się następująco:

- Znęcanie się nad rodziną art. 207 :
 - Padew Narodowa - 3 (46lat, 66 lat, 34lat)
- Wypadek drogowy art. 177:
 - Padew Narodowa - 1 (18 lat)
- Ordynacja wyborcza art. 202 Ustawy
 - Padew Narodowa - 1 (48 lat)
- Kradzież energii art. 278 KK
 - Babule - 1 (68 lat)
 - Wojków - 1 (48 lat)
- Kradzież z włamaniem art.. 279 KK
 - Rożniaty - 1 (28 lat)
- Kierowanie w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
 - Padew Narodowa - 4 (26 lat, 25 lat,42 lat, 59 lat)
 - Babule - 1 (46 lat)
 - Rożniaty - 1 (28 lat)
 - Wojków - 1 (50 lat)
 - Zachwiejów - 1 (66 lat)
- Kierowanie rowerem w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
 - Padew Narodowa - 3 (51 lat, 50 lat, 48lat)
 - Piechoty - 2 (45 lat, 50lat)
 - Wojków - 1 (48 lat)
 - Domacyny - 1 (45 lat)
 - Babule - 1 (17 lat)
 - Zarównie - 1 (45 lat)
- Kierowanie ciągnikiem w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
 - Padew Narodowa - 1 (59 lat)
 - Przykop - 1 (22 lat)
- Alimenty art. 209KK
 - Padew Narodowa - 1 (23 lat)
 - Zachwiejów - 1 (24 lat)
- Pobicie art. 157 KK
 - Zarównie - 1 (46 lat)
- Kierowanie zaprzęgiem konnym w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
 - Zachwiejów - 1 (23 lat)
- Kłusownictwo rybne art.27 Ustawy
 - Wojków - 1 (40 lat)
- Kradzież samochodu art. 278 KK
 - Piechoty - 1 (53 lat)

- Kradzież drzewa art..288 KK
- Padew Narodowa - 1 (68 lat)

W roku 2005 przedstawiało się następująco:

Znęcanie się nad rodziną art. 207 KK

- Kęblów - 1 (44lat)
- Padew Narodowa - 2 (72 lat, 45 lat)
- Rożniaty - 1 (49 lat)

- Kierowanie rowerem w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
- Padew Narodowa - 8 (48 lat, 21 lat, 45 lat, 28lat, 43lat, 18lat, 20 lat, 51 lat)
- Zarównie - 1 (25 lat)
- Domacyny - 4 (56 lat, 54 lat, 27 lat, 48 lat)
- Kęblów - 1 (48lat)
- Rożniaty - 4 (20 lat, 28lat, 36lat, 44lat)
- Wojków - 1 (20 lat)
- Zadzuszniaki - 1 (35 lat)

- Kierowanie samochodem w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
- Padew Narodowa - 5 (42 lat, 40 lat, 25 lat, 20 lat, 37 lat)
- Zarównie - 1 (33 lat)
- Piechoty - 1 (26 lat)
- Zachwiejów - 1 (42 lat)

- Groźba Karalna art. 190 KK
- Padew Narodowa - 1 (23 lat)
- Wprowadzanie fałszywych banknotów art. 310 KK
- Padew Narodowa - 1 (18 lat)
- Kłusownictwo rybne art. 27 Ustawy
- Przykop - 1 (27 lat)
- Kradzież drzewa z lasu art. 290 KK
- Babule - 1 (43 lat)
- Kradzież energii elektrycznej art. 278 KK
- Babule - 1 (71 lat)
- Padew Narodowa - 1 (64 lat)
- Kradzież złomu art. 278 KK
- Padew Narodowa - 2 (22 lat, 74 lat)
- Pobicie art. 158 KK
- Zarównie - 1 (63 lat)
- Piechoty - 1 (23 lat)
- Poświadczenie nieprawdy art. 233 KK
- Padew Narodowa - 1 (20lat)

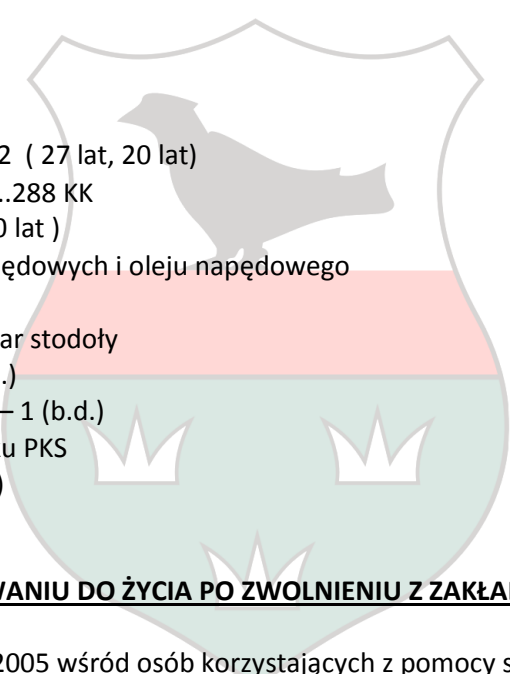
- Spowodowanie wypadku drogowego art. 177 KK
- Padew Narodowa - 1 (36lat)
- Zarównie - 1 (28 lat)

W roku 2007 przedstawiało się następująco:

- Znęcanie się nad rodziną art. 207 :

- Padew Narodowa – 1 (33lat)
- Przykop – 1 (44 lat)
- Kradzież energii art. 278 KK
- Padew Narodowa - 1 (64 lat)
- Kradzież z włamaniem art.. 279 KK
- Rożniaty - 1 (28 lat)
- Padew Narodowa – 3 (b.d, 15 lat)
- Rożniaty – 2 (b.d.)
- Kierowanie w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
- Padew Narodowa - 5 (26 lat, 29 lat,47 lat, 57 lat, 40 lat)
- Babule - 1 (24 lat)
- Zarównie - 2(50 lat, 21 lat)
- Kierowanie rowerem w stanie nietrzeźwości art. 178 KK
- Padew Narodowa - 13 (30 lat, 52 lat, 40 lat, 36 lat, 47 lat, 36 lat, 47 lat, 25 lat, 48 lat, 45 lat, 32 lat, 45 lat, 46 lat,
- Piechoty - 1 (36 lat)
- Kęblów – 1 (48 lat,)
- Rożniaty – 1 (56 lat,)
- Pobicie art. 157 KK
- Padew Narodowa -2 (27 lat, 20 lat)
- Kradzież drzewa art..288 KK
- Babule - 1 (60 lat)
- Kradzież wałów napędowych i oleju napędowego
- Kęblów – 1 (b.d.)
- Zniszczenie przez pożar stodoły
- Zaduszniki – 1 (b.d.)
- Padew Narodowa – 1 (b.d.)
- Zniszczenie przystanku PKS
- Zarównie – (18 lat)

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO.

W Padwi Narodowej w roku 2005 wśród osób korzystających z pomocy społecznej jedna osoba miała trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

OCHRONA MACIERZYŃSTWA

W latach 2005 - 2007 żadna z osób korzystająca z pomocy społecznej nie wymagała udzielenia wsparcia w zakresie ochrony macierzyństwa.

BEZDOMNOŚĆ

Na terenie gminy Padew Narodowa w ostatnich latach nie pojawia się problem bezdomności.

2. Identyfikacja problemów społecznych w Gminie dokonana na warsztatach społecznych.

Identyfikacja problemów społecznych jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania.

Głównym celem Zespołu Zadaniowego było zidentyfikowanie obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) polityki społecznej w Gminie Padew Narodowa, czyli takich obszarów, które odzwierciedlają zasadnicze pola działań w zakresie tej polityki. Wybór obszarów priorytetowych był wynikiem analizy bieżącej sytuacji społecznej w Gminie, analizy otoczenia zewnętrznego oraz wymogów ustawowych.

Określenie obszarów priorytetowych dla Gminy Padew Narodowa nastąpiło na warsztatach strategicznych, dając szansę na pracę indywidualną w zespołach. Wynikiem tych prac było zidentyfikowanie czterech obszarów polityki społecznej prowadzonej przez Gminę.

Są to:

1. Patologie i problemy.
2. Brak aktywności społecznej.
3. Infrastruktura publiczna.
4. Problemy ochrony zdrowia.

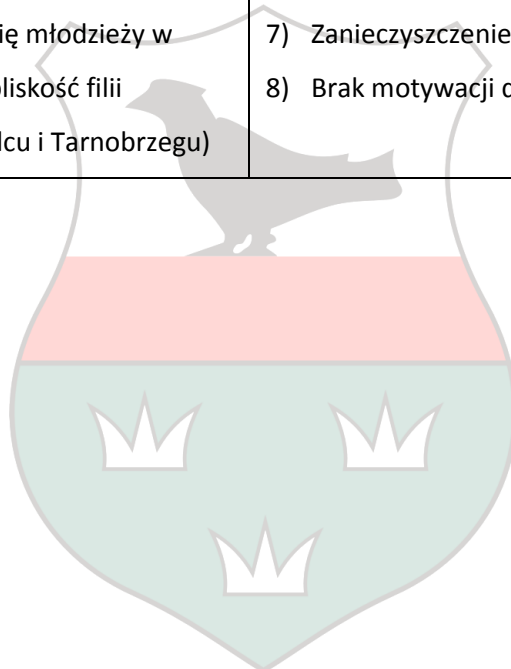

3. Analiza SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1) Wykształcone społeczeństwo. 2) Położenie geograficzne Gminy. 3) Walory przyrodnicze (turystyczne). 4) Infrastruktura (gazociąg, wodociąg, kanalizacja,). 5) System edukacji szkolnej (bardzo dobra infrastruktura szkolna). 6) Baza lokalowa (w każdym sołectwie Dom Strażaka, Budynek Wielofunkcyjny) 7) Tradycje ludowe (kuchnia, produkty rolne) 8) Postacie historyczne (Ignacy Łukasiewicz, Maciej Czechura, Franciszek Krempa, Ludwika Uzar – Krysiakowa) 9) Prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury. 10) Liczne obiekty małej architektury (przydrożne kapliczki, krzyże, figury świętych) 11)	1) Niedostateczne wyposażenie bazy lokalowej (domy wielofunkcyjne w sołectwach). 2) Niska aktywność społeczna mieszkańców Gminy. 3) Brak zorganizowanego transportu dla dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych. 4) Bezrobocie wśród kobiet. 5) Wysokie ukryte bezrobocie. 6) Problem alkoholizmu. 7) Ograniczony dostęp mieszkańców do łączny internetowych. 8) Ograniczona wysokość środków na organizację spotkań integracyjnych, imprez okolicznościowych. 9) Słaby rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy. 10) Rozdrobnienie gospodarstw rolnych. 11) Niska dochodowość z produkcji rolnej. 12) Brak zainteresowania młodzieży pracą na roli. 13) Niski poziom integracji społecznej. 14) Rozproszona zabudowa miejscowości 15) Brak przedszkola. 16) Brak lokalnych liderów. 17) Ograniczony dostęp mieszkańców do specjalistycznej opieki zdrowotnej.

SZANSE	ZAGROŻENIA
1) Możliwość pozyskiwania środków z zewnątrz (różnego rodzaju dotacje). 2) Obecność w Unii Europejskiej. 3) Usytuowanie na terenie Gminy drogi wojewódzkiej Nagnajów – Dębica, linii kolejowej Dębica – Rozwadów, Linii Hutnicza - Szerokotorowa 4) Bliskość Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mielcu. 5) Możliwość kształcenia się młodzieży w miejscu zamieszkania (bliskość filii wyższych uczelni w Mielcu i Tarnobrzegu)	1) Sprzedaż alkoholu osobom nieletnim. 2) Zagrożenie patologiami społecznymi. 3) Rozbicie rodzin spowodowane emigracją zagraniczną. 4) Zjawisko pogłębiającego się ubóstwa. 5) Migracja młodego pokolenia mieszkańców Gminy poza granice kraju (emigracja zarobkowa). 6) Starzenie się społeczeństwa. 7) Zanieczyszczenie środowiska 8) Brak motywacji do pracy. (niskie zarobki)

4. ANALIZA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO.

W gminie Padew Narodowa funkcjonują:

- Urząd Gminy
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Gminny Ośrodek Kultury
- Gminna Publiczna Biblioteka
- Klub Pięciolatka (pod patronatem Publicznej Biblioteki)
- 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
- Małe i średnie przedsiębiorstwa zarejestrowane w gminie.
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej im. Ignacego Łukasiewicza (wyposażone w bardzo dobrą infrastrukturę sportową) wraz z 4 filiami
- Publiczne Gimnazjum w Padwi Narodowej im. Franciszka Krempe (wyposażone w bardzo dobrą infrastrukturę sportową)
- Posterunek Policji
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- NZOZ Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy im. Św. Ojca Pio w Roźniatych

Ponadto, mieszkańcy gminy Padew Narodowa, znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z instytucji i placówek, znajdujących się poza gminą:

- Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu.
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Mielcu.
- Dom Pomocy Społecznej w Mielcu
- zakłady pracy (państwowe i prywatne) np. Mielec, Tarnobrzeg.
- PCK Oddział w Mielcu.
- Schronisko im. Brata Alberta w Mielcu.
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mielcu.
- Sąd Okręgowy i Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu

5. PODSUMOWANIE

Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Padew Narodowa została dokonana w oparciu o analizy danych z własnych źródeł, a więc Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, a także dane Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych instytucji. Dokonano analizy mocnych i słabych stron, zagrożeń i szans, a więc analizy SWOT. W związku z powyższym została stworzona możliwość wskazania najważniejszych problemów, co powinno zmotywować władze samorządowe do ich rozwiązania, bądź ograniczenia ich pojawiania się.

Z przeprowadzonej analizy należy zaprogramować działania, które wynikają z istniejących problemów społecznych. Są nimi:

- 1) zwiększająca się liczba osób w wieku poprodukcyjnym stwarza konieczność zapewnienia w najbliższych latach odpowiednich usług wzmacniających i wspierających tę grupę społeczną. Postawa roszczeniowa klientów, bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów oraz modelowanie dysfunkcji społecznych,
- 2) zjawisko bezrobocia pogłębiające obszary ubóstwa,
- 3) brak motywacji wśród społeczności do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, niewystarczający dostęp do edukacji multimedialnej, niedostatecznie rozwinięta pomoc psychologiczna i pedagogiczna, brak oferty dla osób starszych,
- 4) niedostateczna oferta w zakresie specjalistycznych usług medycznych,
- 5) zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny, w związku, z czym narastają problemy opiekuńczo - wychowawcze osłabiające, które powinny być diagnozowane i rozwiązywane. Polepszeniu powinna ulec sytuacja dziecka – zagwarantowanie miejsca i różnych zajęć dla spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
- 6) dysfunkcje opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach wymagających profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności, które rzutują na wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży.

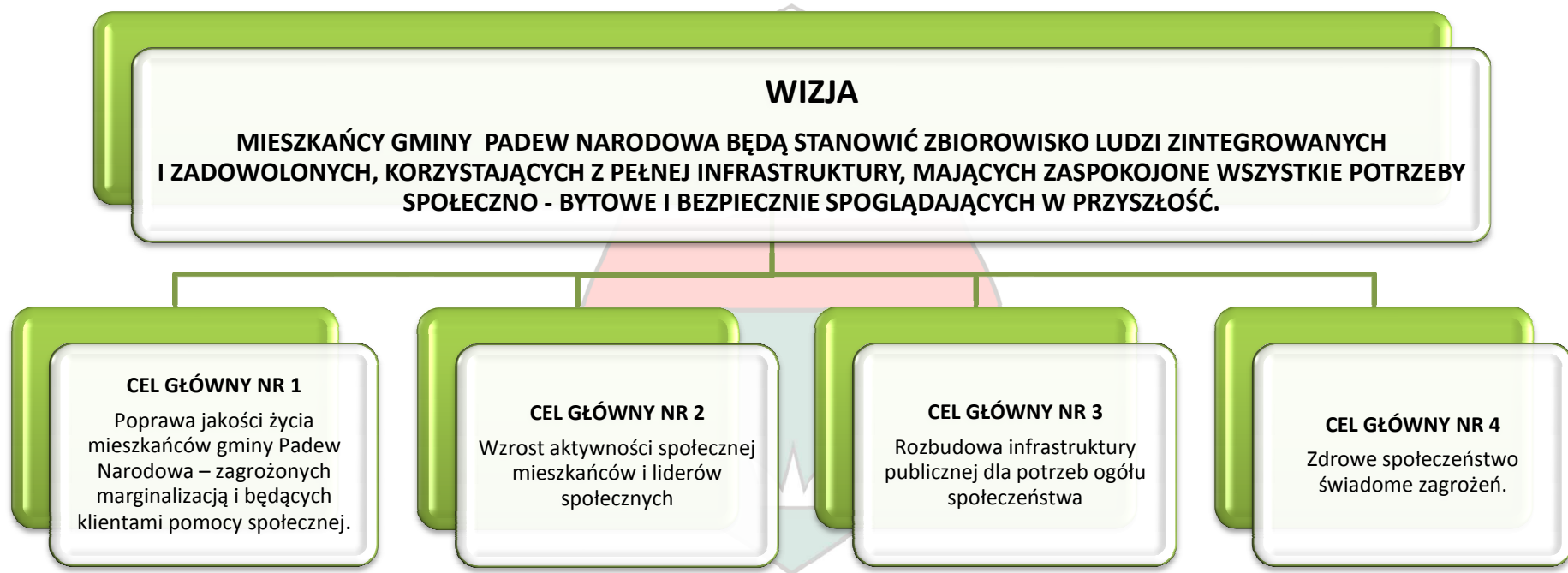

V. WIZJA.

***MIESZKAŃCY GMINY PADEW NARODOWA BĘDĄ STANOWIĆ ZBIOROWISKO
LUDZI ZINTEGROWANYCH I ZADOWOLONYCH, KORZYSTAJĄCYCH Z PEŁNEJ***

VI. CELE.

Cel główny nr 1: Poprawa, jakości życia mieszkańców gminy Padew Narodowa – zagrożonych marginalizacją i będących klientami pomocy społecznej.

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie niekorzystnych skutków bezrobocia dla osób i rodzin dotkniętych tą dysfunkcją, poprzez rozwijanie aktywnych form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.
2. Wypracowanie form postępowania wobec osób w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy.
3. Pomoc rodzinie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży.
4. Promocja samorealizacji, przedsiębiorczości.
5. Wzmocnienie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej.
6. Rozpoznanie potrzeb lokalnego środowiska
7. Dążenie do zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych w gminie.
8. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych szczególnie poprzez działania profilaktyczne wśród młodzieży.
9. Edukacja publiczna poprzez promocję zdrowego stylu życia, trzeźwości, abstynencji
10. Zbudowanie systemu oparcia społecznego dla osób długotrwanie chorych i niepełnosprawnych.
11. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności, wśród dzieci i młodzieży, jak i osób starszych.
12. Zapewnianie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej opieki.
13. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewniania opieki osobom najbliższym.
14. Przełamanie obojętności i niechęci w społeczności lokalnej wobec osób dotkniętych niedostosowaniem społecznym i chorobami psychicznymi.
15. Stwarzanie korzystnych warunków dla powstania i rozwoju wolontariatu na terenie gminy.

Działania:

1. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i organizowanych szkoleniach.
2. Organizacja prac interwencyjnych i robót publicznych.
3. Objęcie pracą socjalną osób długotrwanie bezrobotnych, zachęcanie do systematycznego poszukiwania pracy. W szczególności należy dążyć do udzielania osobom bezrobotnym pomocy w zakresie poradnictwa.
4. Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych tym problemem.
5. Tworzenie na terenie gminy nowatorskich działań, zmierzających do aktywizacji osób bezrobotnych.
6. Współdziałanie w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy.
7. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących stworzyć nowe miejsca pracy.
8. Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej, realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej z systemu pomocy społecznej oraz z systemu świadczeń rodzinnych.

9. Intensywna praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem opiekuńczo-wychowawczy,
10. Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci.
11. Wzmocnienie rodziny stanowiącej najważniejszą grupę oparcia społecznego dla osoby (osób) w trudnej sytuacji życiowej.
12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi promującymi rodzinne formy opieki zastępczej.
13. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej (PCPR, PIK, inne).
14. Współpraca z placówkami szkolnymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, a w szczególności w celu przeciwdziałania pojawiającym się patologiom.
15. Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych marginalizacją, wykluczeniem społecznym i ubóstwem.
16. Rozwijanie aktywności sportowej i turystycznej poprzez korzystanie przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe z obiektów sportowych i kulturalnych.
17. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.
18. Promowanie trzeźwości
19. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia
20. Zapewnienie programów edukacyjno-profilaktycznych dzieciom i młodzieży
21. Konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym
22. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób uzależnionych i współ-uzależnionych.
23. Organizacja spotkań informacyjnych dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień.
24. Objęcie szczególną opieką i pomocą dzieci, które żyją w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z powodu ubóstwa, bezrobocia, bezradności, alkoholizmu i w rodzinach niewydolnych wychowawczo.
25. Działania mające na celu łamanie barier dla osób niepełnosprawnych ruchowo.
26. Współdziałanie z PFRON i organizacjami pozarządowymi dla skutecznego rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.
27. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
28. Ułatwianie osobom starszym i niepełnosprawnym kontaktu z placówkami rehabilitacyjnymi.
29. Propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.
30. Prowadzenie usług opiekuńczych.
31. Wsparcie materialne dla osób samotnych, starszych i osób niepełnosprawnych.
32. Praca socjalna mająca na celu integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
33. Propagowanie idei wolontariatu wśród społeczności lokalnej.
34. Analiza ofert organizacji skupiających wolontariuszy na terenie województwa.
35. Inicjowanie ruchu pozarządowego na terenie gminy poprzez uczestnictwo w szkoleniach dla liderów.

CEL GŁÓWNY NR 2: Wzrost aktywności społecznej mieszkańców i liderów społecznych

Cele szczegółowe:

1. Poszerzenie grona mieszkańców zainteresowanych sprawami własnej miejscowości i Gminy.
2. Zainteresowanie mieszkańców udziałem w różnego rodzaju działaniach na rzecz mieszkańców.
3. Powiększenie liczby liderów lokalnych (działaczy społecznych)
4. Poszerzenie wiedzy lokalnych liderów w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi.

Działania:

1. Organizowanie spotkań z udziałem mieszkańców (zebrań).
2. Organizowanie pogadarek ze społecznością lokalną.
3. Spotkania dla liderów lokalnych z specjalistami od zarządzania zasobami ludzkimi.
4. Organizacja imprez integracyjno-edukacyjno-kulturalnych (święto plonów, Dzień Strażaka, Dzień Ziemniaka).
5. Aktywizacja mieszkańców poprzez zachęcanie ich w prace przy organizacji wyżej wymienionych spotkań okolicznościowych.
6. Tworzenie nowych organizacji pozarządowych (stowarzyszeń).

CEL GŁÓWNY NR 3: Rozbudowa infrastruktury publicznej dla potrzeb ogółu społeczeństwa.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie odpowiednich warunków w miejscach rozwoju kultury.
2. Poprawa stanu infrastruktury (domy wielofunkcyjne, domy strażaka – stworzenie odpowiednich warunków do przeprowadzenia spotkań, zebrań).
3. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.
4. Zapewnienie najmłodszym mieszkańcom Gminy Padew Narodowa edukacji na poziomie przedszkolnym.

Działania:

1. Remont budynków wielofunkcyjnych, Domów Strażaka, (które tego wymagają) i przystosowanie ich do potrzeb mieszkańców. (zaplecza sanitarno – kuchenne)
2. Przebudowa budynków użyteczności społecznej i przystosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy dla osób niepełnosprawnych, windy).
3. Budowa rodzinnych placów zabaw w miejscowościach pozbawionych tych obiektów.
4. Budowa przedszkola.

CEL GŁÓWNY NR 4: Zdrowe społeczeństwo świadome zagrożeń.**Cele szczegółowe:**

1. Opieka medyczna o wysokim standardzie,
2. Dostępne specjalistyczne usługi medyczne,
3. Profesjonalna profilaktyka,
4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Działania:

1. Polepszenie warunków dostępności do świadczeń zdrowotnych.
2. Zidentyfikowanie potrzeb zdrowotnych i stworzenie programu ich zaspokojenia.
3. Promowanie zdrowego stylu życia.
4. Poszerzenie zakresu usług i świadczeń w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Padwi Narodowej.
5. Zorganizowanie np. „białych niedziel”.
6. Akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
7. Realizacja działań edukacyjnych i prewencyjnych ograniczających zagrożenie zmniejszenia poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

VII. MONITORING I WDRAŻANIE.

Monitoring i ewaluacja strategii to podstawowe elementy prawidłowego i skutecznego jej funkcjonowania. Od tych elementów zależeć będzie, czy dokument w postaci strategii nie pozostanie tylko i wyłącznie dokumentem pozostającym na papierze.

Proces monitoringu i ewaluacji zapisów zawartych w strategii polega na systematycznej ocenie realizowanych działań i zmianie kierunków działań na skutek zmian zachodzących w społeczeństwie będących następstwem zmian prawnych, bądź też narastaniem poszczególnych problemów w społeczeństwie.

Ocena całości działań wymaga uzyskania odpowiedzi na pytania o spójność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, ponieważ z jednej strony wykorzystywane są w niej istniejące normy, a z drugiej strony w jej wyniku mogą pojawić się sugestie wprowadzania nowych norm i procedur. Ewaluacja to również działalność instrumentalna, ponieważ jej głównym celem jest przekazanie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy niezbędnej przy podejmowaniu decyzji.

Zarządzanie realizacją strategii

Punktem wyjścia do opracowania niniejszej strategii była diagnoza problemów w gminie na podstawie, której opracowany zostały cel główny, cele strategiczne oraz zadania do wykonania.

Realizacja zadań podlega z kolei ciągłej ocenie, której celem jest wychwycenie nieprawidłowości i zachodzących zmian oraz stopnia efektywności w realizacji strategii. Te elementy będą wykorzystane do wprowadzenia korekt w zapisach strategicznych.

Organizacja zarządzania realizacją strategii:

- diagnoza,
- wybór celów strategicznych,
- programy, projekty, wnioski,
- realizacja i monitoring,
- ewaluacja,
- analiza zmian, analiza nieprawidłowości,
- uzupełnienie diagnozy,
- korekta w zależności od potrzeb – celów – programów - realizacji.

Do podmiotów zarządzających realizacją powyższej Strategią należą:

- Rada Gminy
- Wójt Gminy
- Zespół Wdrożeniowy (w tym Skarbnik Gminy)

Realizują one następujące zadania:

- **Wójt Gminy** pełni nadzór nad realizacją strategii, uwzględnia przy projektowaniu budżetu roczne plany realizacji strategii, podejmuje bieżące decyzje realizacyjne.

- **Rada Gminy** uchwała budżet uwzględniający roczne plany realizacji strategii oraz zmiany zapisów strategii.

Zespół Wdrożeniowy odpowiada za:

- organizowanie prac Zespołu Wdrożeniowego,
- gromadzenie danych związanych z realizacją strategii oraz informacji określających postępy w jej realizacji, łącznie z ich analizą
- monitorowanie stanu realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- upowszechnianie informacji o stanie realizacji Strategii.

Skarbnik Gminy odpowiada za:

- aktualizuje plan finansowy,
- prowadzi nadzór nad sprawami finansowymi

Wójt Gminy powoła zarządzeniem Zespół Wdrożeniowy Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z uwzględnieniem funkcji koordynatora, składający się z:

1. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Przedstawiciela systemu oświaty na terenie Gminy
3. Dwóch przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych

Do obowiązków Zespołu Wdrożeniowego należy:

1. powoływanie zespołów zadaniowych o obszarach poszczególnych celów strategicznych,

2. prowadzenie monitoringu i ewaluacji wdrażania GSRPS,
3. analiza wyników ewaluacji i opracowywanie korekt i zmian w zapisach strategicznych lub w procesie wdrażania,
4. przedkładanie Wójtowi Gminy wyników monitoringu i ewaluacji wraz z wnioskami oraz projektami proponowanych zmian,
5. promocja zapisów i działań realizowanych w ramach GSRPS,
6. utworzenie systemu informacji i komunikacji dla podmiotów zainteresowanych realizacją GSRPS oraz całej społeczności.

W miarę realizacji zadań zawartych w strategii z ich realizacji będą sporządzane sprawozdania, z którymi będzie się można zapoznać na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Zapewnienie odpowiednich zasobów finansowych na realizację zadań zawartych w strategii

Zadania zaplanowane w strategii będą realizowane ze środków budżetu gminy (środki własne), budżetu państwa (dotacje, środki na realizację zadań zleconych), środków pozabudżetowych (sponsoring, wolontariat, darowizny). Źródła zewnętrzne (środki unijne, inne fundusze).

2. Monitoring i ewaluacja

Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych będzie uzależniona od wielu różnych czynników.

Najważniejsze z nich to:

- kreatywność i stopień zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych we wspólne, działania,
- aktywność samych zainteresowanych, czyli mieszkańców gminy
- sytuacja finansowa gminy.

Do poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach strategii zostaną przygotowane odrębne programy i projekty. Ich wdrażanie będzie systematycznie monitorowane przez wyznaczonych pracowników Urzędu Gminy, odpowiedzialnych za ich wdrażanie i realizację. Systematycznie raz w roku sporządzony będzie raport dotyczący realizacji zadań wynikających ze strategii przedkładany Wójtowi Gminy Padew Narodowa. Raporty będą stanowiły podstawę dalszych

prac diagnostycznych i planistycznych. Korekta będzie uwzględniona każdorazowo po zgłoszeniu uwag przez Wójta i Radę Gminy lub Zespół Wdrożeniowy.

Aktualizacja

Częstotliwość składania raportów jest uzależniona od złożoności projektu i będzie ustalana indywidualnie zależnie od liczby partnerów zaangażowanych w realizację działania, jego rodzaju oraz okresu realizacji trwania przedsięwzięcia.

Raporty sporządzane będą na różnych poziomach w częstotliwości:

- raz na miesiąc
- raz na kwartał

Zadaniem Zespołu Wdrożeniowego będzie analiza sprawozdań częściowych i opracowanie okresowego raportu ogólnego dla Wójta i Rady Gminy.

W pierwszym okresie wdrażania strategii (lata 2009-2010) sprawozdania z realizacji konkretnych działań powinny być przygotowywane raz na kwartał. Raporty ogólne o stanie realizacji strategii z częstotliwością raz na pół roku. W związku z tym ustala się następujące terminy przekazywania raportów sporządzonych przez Zespół Wdrożeniowy dla Wójta i Rady Gminy:

- w terminie do 31 lipca za pierwsze półrocze (za okres styczeń – czerwiec)
- w terminie do 31 stycznia za drugie półrocze (za okres lipiec – grudzień).

Procedury aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem określającym cele i działania na kilka lat. Dlatego będzie wymagała okresowej aktualizacji oraz ciągłego podnoszenia, jakości. Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne jest procesem ciągłym wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w dokumencie oraz przesuwania horyzontu planowania na kolejne lata.

Przewiduje się dwie procedury aktualizacji dokumentu:

- **standardową** - strategia będzie minimum raz na rok poddawana przeglądowi oraz aktualizacji w oparciu o raport Zespołu Wdrożeniowego, który będzie przygotowywał odpowiednie dokumenty

dotyczące zakresu i treści tych zmian. Po ich akceptacji przez Wójta przedłożone zostaną one do akceptacji Radzie Gminy i przyjęte Uchwałą.

- **pilną** – w uzasadnionych przypadkach (dynamicznych zmian społecznych, potrzeby szybkiej reakcji na zachodzące procesy itp.) możliwe będzie wprowadzenie zmian w zakresie ustaleń operacyjnych na wniosek Zespołu Wdrożeniowego szybką ścieżką decyzyjną na podstawie Zarządzenia Wójta.

Zarówno procedura standardowa, jak i pilna przewidują możliwość wnioskowania o zmianę lub aktualizację zapisów w Strategii ze strony podmiotów życia społecznego np. organizacji pozarządowych, rad sołeckich. Wówczas także propozycje te opiniuje Zespół Wdrożeniowy a decyzję w sprawie podejmuje w zależności od zakresu zmian Wójt w drodze Zarządzenia lub Rada Gminy w drodze uchwały.

